

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ
İDARE MERKEZİ : ANKARA

B.02.2.TCM.0.09.00.03-25
DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kambiyo Mevzuatı Müdürlüğü

Konu: İlgide Kayıtlı Genelgemizin
Yeniden Düzenlenmesi.

Genelge No: 2000/YB-4
2000/ŞB-4

13 Ocak 2000

İlgi: 9 Ağustos 1991 tarih ve “Kambiyo Kontrol Md.” işaretli 91/ŞB-18,
91/YB-37 sayılı genelgemiz.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar ile 91-32/5 sayılı Tebliğe ilişkin I-M sayılı Bankamız Genelgesinin “Görünmeyen İşlemlere İlişkin Hükümler” bölümünün uygulanmasına dair genelgemiz, yeniden düzenlenerek ilişkide gönderilmektedir.

Bilginizi ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,
TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İDARE MERKEZİ

EK: 1 Genelge

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

KISALTMALAR VE TANIMLAR

İKİNCİ BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

A) DÖVİZ KAZANDIRICI İŞLEMLER (20. MADDE)

B) DÖVİZ VEYA TÜRK LİRASI ÖDENMESİNİ GEREKTİREN GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER

C) MERKEZ BANKASI ŞUBELERİNCE YAPILACAK İŞLEMLER

D) YORUM YETKİSİ (22.MADDE)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

I- DÖVİZ ÖDENMESİNİ GEREKTİREN GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER

GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER LİSTESİ

II-DÖVİZ SATIŞLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

A- TİCARET VE ENDÜSTRİ

B- DIŞ TİCARET

C- TAŞIMACILIK

D-SİGORTA

E- FİLM, VIDEO KASET VE BENZERİ MADDİ ORTAM ÜZERİNE KAYDEDİLMİŞ (GÖRÜNTÜLÜ VE SESLİ) ESERLER

F- SERMAYE GELİRLERİ

G- SEYAHAT VE TURİZM

H- KİŞİSEL GELİR VE HARCAMALAR

J- KAMU GELİR VE GİDERLERİ

K- GENEL KARAKTERLİ İŞLEMLER

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

LEHE HÜKÜMLER

EKLER

BİRİNCİ BÖLÜM

KISALTMALAR VE TANIMLAR

a) Kısaltmalar:

Bu genelgemizde kullanılan kısaltmaların anlamları aşağıda gösterilmiştir.

TPKK: Türk Parası Kıymetini Koruma

Dolar : Amerika Birleşik Devletleri Doları

GB : Gümrük Beyannamesi

TPTB: Türk Parası Transfer Belgesi

DAB : Döviz Alım Belgesi

DSB : Döviz Satım Belgesi

DTH: Döviz Tevdiat Hesabı

GTİP: Gümrük Tarife ve İstatistik Pozisyonu

b) Tanımlar:

Bu genelgemizde geçen

1) Banka: Mevduat ve katılım bankalarını,

2) Hizmet İthalı: İthalat Rejimi Kararına ekli listelerde belirtilen malların dışında, fikri ve sınai haklar ile bu hakları temsil eden maddi vasıtaların satın alınmasını ve yurt dışında yerleşiklere döviz veya Türk lirası ödenmesini gerektiren ticari veya gayri ticari faaliyetleri,

3) Kişi: Gerçek veya tüzel kişileri,

4) Döviz satışı veya transfer: Bankalarca döviz havalesi yapılmasını, yabancı para üzerinden düzenlenmiş çek veya (en çok 5.000 dolarla sınırlı olmak üzere) efektif satılmasını ya da talep edilmesi halinde Türk lirası üzerinden düzenlenmiş çek verilmesini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

Bu genelgemiz hükümlerine göre döviz veya efektif alış ve satışları bankalarca yapılabilir.

A) DÖVİZ KAZANDIRICI İŞLEMLER

(20.MADDE)

Türkiye’de yerleşik kişiler yaptıkları hizmetler karşılığında yurt dışında yerleşik kişilerden aldıkları dövizleri serbestçe tasarruf edebilirler.

1) Bu dövizler bankalara ve yetkili müesseselere serbestçe satılabileceği gibi bankalarda döviz üzerinden açılacak hesaplarda tutulabilir.

2) Hizmet bedeli dövizlerin efektif olarak bozdurulmak ya da getirilen efektiflerle döviz hesabı açtırılmak istenmesi halinde, bu dövizlerin yurda girişte beyan edilmesine gerek bulunmamaktadır.¹ Ancak bu efektiflerle bir teşvik taahhüdünün yerine getirilmesinin söz konusu olduğu durumlarda ise ülke farklılaştırılması ve miktar istisnası gözetilmeksizin döviz beyan tutanağı aranacaktır.²

3) Turistlerin Türkiye’de sattıkları efektifler için döviz beyan tutanağı aranmadığından, turistik işletmelerin yurt içinde turistlere yapmış oldukları hizmetler karşılığında aldıkları efektifleri, bu hizmetlerden sağladıklarını yazılı beyan etmek suretiyle satmaları halinde işletmeler adına düzenlenecek DAB’ların dövizin geliş nedeni bölümüne “turistik” olduğu kaydedilecek ve döviz beyan tutanağı aranmayacaktır.

¹ Hazine Müsteşarlığının 4 Şubat 2002 tarih ve 8158 sayılı yazısı.

² Dış Ticaret Müsteşarlığının 6 Şubat 2002 tarih ve 6085 sayılı yazısı.

B) DÖVİZ VEYA TÜRK LİRASI ÖDENMESİNİ GEREKTİREN GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER

1- Görünmeyen işlemlerle ilgili döviz veya Türk lirası ödemeleri bankaların kendi kaynaklarından satış yapılarak veya talep üzerine ilgililere ait döviz hesaplarından doğrudan yapılır. Bu ödemeler yurt dışına transfer şeklinde yapılabileceği gibi alacaklı adına Türkiye’de açılmış döviz hesabına virman suretiyle de yapılabilir.

2- Genel ve Özel Bütçeli İdarelerin görünmeyen işlemlerle ilgili talepleri için ilgili fıkralarda belirtilen esas ve usullere göre Merkez Bankasınca da döviz satışı yapılabilir. Genel ve Özel Bütçeli İdareler EK: 3’de gösterilmiştir.¹

3- Döviz satış ve Türk parası transfer taleplerinin yazılı olarak yapılması esastır. Ancak resmi mercilerce verilen belgelere istinaden yapılan transferlerde yazılı talep aranmaz.

4- Döviz hesaplarından yapılması istenen transfer taleplerinde, borcu ifade eden döviz cinsi ile döviz hesabındaki döviz cinsinin farklı olması halinde transferi yapan bankanın çapraz kurları uygulanır.

5- 5.000 dolar (dahil) veya eşiti döviz tutarının altındaki hizmet ithali bedellerinin (avans dahil) transferi için (8 inci maddedeki vergi ve benzeri yükümlülüklerin yerine getirilmiş olduğunun tevsiki kaydıyla) belge ibrazı zorunlu değildir; beyana göre işlem yapılır.

6- Döviz olarak tutulan mal ihracı bedellerinden Bankamıza varsa zorunlu döviz devri yapıldıktan sonra kalan kısmı ile hizmet ihracı bedelleri, ihracatçının görünmeyen işlemlere ilişkin giderlerinin, kredi ana para ve faizleri ile mal ithali bedellerinin ödenmesinde kullanılabilir.

Mal bedeli dövizlerden transfer talebinin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yapılması şarttır.

7- Güney Kıbrıs Rum Kesimine, TPKK Hakkında 32 sayılı Kararın 4 üncü maddesi ile görünmeyen işlemler çerçevesinde yapılacak döviz transferlerinde Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğünün izni aranır.²

Serbest bölgelerde faaliyet gösteren firmaların serbest bölgelerde faaliyette bulunan bankalar aracılığıyla Güney Kıbrıs Rum Kesimi’ne yapacakları döviz transferlerinde de, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğünün izni aranır.³

¹ 22 Aralık 2005 tarih ve 5436 sayılı Kanun.

² Hazine Müsteşarlığının 7 Temmuz 1994 tarih ve 49077 sayılı yazısı.

³ Hazine Müsteşarlığının 31 Mayıs 2001 tarih ve 45537 sayılı yazısı.

8- VERGİ VE BENZERİ YÜKÜMLÜLÜKLER

Bu genelgemizin A-1, A-2, A-3, A-4, A-5, A-6, E, F-1, F-2, F-3, F-4, H-3 ve K-6 fıkraları gereğince yapılacak transferlerde, yürürlükteki yasalar gereğince ödenmesi gereken vergi ve benzeri yükümlülüklerle ilgili hususların yerine getirilip getirilmediğinin transfere aracılık eden bankalarca tespit edilmesi gerekmektedir.

Buna göre ilgili bölümlerde açıklanan hususlar saklı kalmak kaydıyla,

- Yapılan sözleşmelerde veya faturalarda, transferi talep edilen tutar net olarak belirtilmişse net tutar üzerinden transfer işlemi yapılır; ancak net tutar brüte iblağ edilerek üzerinden vergi ve benzeri yükümlülüklerin ödendiğinin veya ödeneceğinin,

- Yapılan sözleşmelerde veya faturalarda, transferi talep edilen tutar brüt olarak belirtilmişse vergi ve benzeri yükümlülüklerin indirilmesi suretiyle transfer işlemi yapılır; ancak brüt tutar üzerinden vergi ve benzeri yükümlülüklerin ödendiğinin veya ödeneceğinin

ilgililerce tevsiki veya EK: 2/a da gösterilen örneğe uygun yazılı beyanları aranır.

Söz konusu tevsik ve beyan keyfiyetinin aranmasında aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılır.

a) Transferin resmi kuruluşlar tarafından yaptırılması halinde, resmi kuruluş tarafından vergilerin tevkif olduğunu teyit eden bir yazının ibrazı ile yetinilir.

b) Devamlılık arzeden transferlerde, bir önceki transfere ait vergi dairesi makbuzu aranır.

c) Tek tek yapılan transfer taleplerinde ilgili kişi ve kuruluşlardan vergilerin yatırılacağını belirtir bir beyanname alınarak bu beyannamelerin altına ilgili kişi ve kuruluşun vergi sicil kartı veya vergi cüzdanı görülmek suretiyle bağlı bulunduğu vergi dairesinin adı ve sicil numarası yazılır. Bankalarca transferi müteakip ilgili vergi dairesine “taahhütlü mektup” la bildirimde bulunulur.

d) Transferin aramızda Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması olan ülkelere yapılacağını beyan edilmesi halinde, ilgili kişilerden transferin yapılacağı ülke ile vergi muafiyetine veya belli bir oranda vergiye tabi tutulmasına ilişkin yapılmış Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının ilgili maddelerini belirtir bir yazı ile anlaşma metni fotokopisi veya bu konuda Maliye Bakanlığından alınmış bu durumu tevsik edici bir yazı aranır.

Türkiye ile “Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması olan Ülkeler” listesi (EK:2/c) de gösterilmiştir.

e) Genelgemiz çerçevesinde lehdarı yurt dışında yerleşik kişilere yapılacak transferlerde yapılması gereken gelir ve kurumlar vergisi tevkifatları hakkında, Bakanlar Kurulu Kararları ya da Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Tebliğlerinde veya talimatlarında öngörülen esas ve usullere göre işlem yapılması gerekmektedir.

f) Vergi istisna ve muafiyeti konusunda firma beyanına göre işlem yapılamaz.

g) Serbest bölgelerde faaliyet ruhsatı sahibi firmaların, yukarıda sayılan fıkralar kapsamında, yurt içinde yerleşik bankalar veya serbest bölgelerde faaliyet gösteren banka şubeleri aracılığıyla yapılacak ödemelerinde de, bu genelgemiz gereğince istenen bilgi ve belgelerin aynı şekilde bu bankalarca aranılması gerekmektedir.¹

Serbest bölgelerde kurulu şirketlerce, Türkiye’de yerleşik kişilere yapılacak kâr payı ödemelerinde, aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılacaktır:²

Gelir Vergisi Kanununun 94/6' ncı maddesinin; b/(i) alt bendinde, tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2), ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından; b/(ii) alt bendinde de, tam mükellef kurumlar tarafından; dar mükellef gerçek kişilere, dar mükellef kurumlara (Türkiye’de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kâr payı elde edenler hariç) ve gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2), ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hükmüne bağlanmış, 2003/6577 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de alınacak tevkifat oranı % 10 olarak belirlenmiştir.

Tam mükellef kurumlar tarafından, tam mükellef kurumlar ile Türkiye’de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kâr payı elde eden dar mükellef kurumlara; Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarının dağıtımı sırasında, dağıtılan tutar üzerinden gelir vergisi tevkif edilmesine gerek bulunmamaktadır. Ancak, kâr payı elde eden kurumun tam mükellefiyet esasında kurumlar vergisine tabi olduğunu 81 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde yer alan açıklamalar çerçevesinde kâr payı ödemesinde bulunan kuruma tevsik etmesi gerekmektedir.

Serbest bölgede kurulu şirketlerce, Türkiye’de yerleşik tam mükellef kurumlar ile Türkiye’de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kâr payı elde eden dar mükellef kurumlar hariç, tam ve dar mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlar ile dar mükellef kurumlara dağıtılan kâr payları üzerinden gelir vergisi tevkif edilmesi gerekir. Türkiye’de yerleşik gerçek kişilere yapılan kâr dağıtımlarında verginin tam olarak kesilip ilgili vergi dairesine yatırılması, kâr dağıtımında bulunan serbest bölgede kurulu şirketlere ait bir sorumluluktur. Bankalara kâr aktarma işlemi sırasında verginin ödendiği ya da ödeneceğine ilişkin olarak herhangi bir sorumluluk yüklenilmesinin söz konusu olmadığından, serbest bölgede kurulu şirketlerin kârlarının, gelir vergisi tevkif edilmesini gerektiren Türkiye’de yerleşik gerçek kişilere bankalarca transfer işlemi sırasında, bankaların bahse konu verginin tevkif edilerek ödendiğine ilişkin tevsik edici bir belge aranmasına gerek bulunmamaktadır.

¹ Maliye Bakanlığının 10 Şubat 2005 tarih ve 6484 sayılı yazısı.

² Maliye Bakanlığının 22 Temmuz 2005 tarih ve 35103 sayılı yazısı.

9- AVANS OLARAK YAPILACAK İŞLEMLERDE UYULACAK ESASLAR

a) 5.000 dolar (dahil) veya eşiti döviz tutarına kadar taleplere ilişkin döviz satışlarında belge ibrazı zorunlu olmadığından, kesin mahiyettedir. Avans ödemesi bu limiti aşan tutarlar için söz konusudur.

b) Avans olarak yapılacak döviz satış veya Türk parası transfer işlemlerinde EK: 2/b de gösterilen örneğe uygun taahhütname alınır. 5.000 dolar (dahil) tutarına kadar avans ödemelerinde taahhütname alınmaz.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu gereğince belli parayı içeren taahhütnameler nisbi damga vergisine tabidir. Taahhütname hükümlerinin yenilenmesine, uzatılmasına, değiştirilmesine ilişkin şerhler de damga vergisine tabi bulunduğundan, taahhütnamelerin sürelerinin uzatılması halinde ilgili mevzuatta belirlenen miktar ve nispette damga vergisi alınması gerekmektedir.

c) Avans hesapları sarf belgelerine dayanılarak kapatılır. Avans olarak verilen döviz ile ibraz edilen sarf belgelerindeki döviz cinsi farklı ise sarf belgesi tarihindeki veya döviz satış tarihindeki paritelerden ilgililerin lehine olanı esas alınır.

d) 180 gün içinde veya kambiyo mercilerince verilen ek süreler içinde avans hesaplarını kapatmayanların yeni avans talepleri karşılanmaz. Avans hesabını kapatmayanlar sürelerin bitimini izleyen beş iş günü içinde ilgili kambiyo merciine bildirilir.

Ancak kapatılmayan avans hesaplarının her bir işlem için 5.000 dolar (dahil) veya eşiti döviz tutarına kadar bakiye gösteren miktarları için belge ibrazı aranmaz ve kambiyo mercilerine bildirim yapılmaz.

C) MERKEZ BANKASI ŞUBELERİNCE YAPILACAK İŞLEMLER

Döviz veya efektif satış işlemi bankalarca yapılır; ancak Merkez Bankası şubelerince J-4 fıkrası gereğince konsolosluk gelirleri (istisna uygulanan ülkeler hariç) için “1615/y bis” numaralı Döviz İzin Belgesi düzenlenir. İki örnek olarak düzenlenecek bu belgelerin birinci örneği ilgiliye verilir; ikinci örneği ise şubelerimizce uygun bulunacak dosyalama sistemine göre ilgili belgeleriyle birlikte saklanır.

Döviz izin belgelerine ilgiliye elden verildiği veya adresine postalandığı günün tarihi konulur.

Döviz veya efektif satış işlemleri Bankamız şubelerince gerçekleştirilen taleplerde ayrıca Döviz İzin Belgesi düzenlenmez.

D) YORUM YETKİSİ (22. MADDE)

Görünmeyen İşlemlerle ilgili olarak ÜÇÜNCÜ BÖLÜMDE belirtilen kalemlere göre farklılık göstermekle birlikte kıyasen benzerliği kabul edilebilecek talepler Merkez Bankası İdare Merkezince değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

I- DÖVİZ ÖDENMESİNİ GEREKTİREN GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER

Görünmeyen İşlemler, ithalat, ihracat gibi mal hareketini doğuran işlemler ile sermaye akımları dışında kalan, ancak bu konulara dolaylı olarak bağlı bulunan sosyal, ekonomik ve kişisel ilişkilerin değişik aşamasını içine alan işlemleri ve ödemeleri kapsamaktadır.

Döviz ödenmesini gerektiren Görünmeyen İşlemlerin ayrıntılarını gösteren liste Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) **GÖRÜNMEYEN İŞLEMLERİN LİBERASYONU KODU**’na uygun olarak düzenlenmiştir.

GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER LİSTESİ

A- TİCARET VE ENDÜSTRİ

A-1 Tamir ve Montaj

A-2 İşleme Tabi Tutma, Tamamlama, Sözleşmeye Bağlı Fason İşler ve Benzer Nitelikli Diğer İşlemler

A-3 Teknik Yardım

A-4 Taahhüt İşleri

A-5 Telif Hakları, Fikri ve Sınai Mülkiyet, Yönetim Anlaşmaları ile Kredi Kartı Anlaşmaları

A-6 Maaş ve Ücretler

A-7 Giderlere Katılma Payı

B- DIŞ TİCARET

B-1 Komisyonculuk ve Mümessillik Hizmetleri

B-2 Nihai Mal Piyasasındaki İşlemlere İlişkin Farklar Marjlar ve Depozitolar

B-3 Dökümantasyon Giderleri

B-4 Antrepo, Depolama, Gümrükten Çekme ve Benzeri Ödemeler

B-5 Transit Nakliyatla İlgili Giderler

B-6 Gümrük Vergi ve Resimleri ile Benzeri Ücretler

C- TAŞIMACILIK

(Kiralama, Navluna İlişkin Giderler, Liman Masrafları, Balıkçı Gemileriyle İlgili Ödemeler v.s.)

C-1 Deniz Taşımacılığı

C-2 İç Sularda Yapılan Taşımacılık (Kiralama Dahil)

C-3 Karayolu Taşımacılığı (Yolcu Taşımacılığı ve Kiralama Dahil)

C-4 Hava Taşımacılığı (Yolcu Taşımacılığı ve Kiralama Dahil)

C-5 Taşıtların Giderleri

C-6 Taşıtların Tamir Giderleri

D- SİGORTA

D-1 Sosyal Güvenlik ve Sosyal Sigorta

D-2 Uluslararası Ticarete Konu Mallara İlişkin Sigortalar

D-3 Hayat Sigortaları

D-4 Diğer Sigortalar

D-5 Reasürans ve Retrosesyon İşlemleri

D-6 Türkiye'deki Yabancı Sigorta Şirketleri ve Şubeleriyle İlgili Diğer Ödemeler

E- FİLM, VIDEO KASET VE BENZERİ MADDİ ORTAM ÜZERİNE KAYDEDİLMİŞ (GÖRÜNTÜLÜ VE SESLİ) ESERLER

E-1 Herhangi Bir Maddi Ortam Üzerine Kaydedilmiş Eserlerin İthalı, İhracı, Dağıtım ve Gösterimi

E-2 Kablo Yoluyla Uluslararası Düzeyde Yayımlanan Eserlerin İthalı, İhracı, Dağıtım ve Gösterimi

E-3 Başka Tür Ortamlarla Uluslararası Düzeyde Nakledilen veya Yayımlanan Eserlerin İthalı, İhracı, Dağıtım ve Gösterimi

E-4 Eserlerin İşlenmesi (Processing), Basımı ve Tamamlanması (Finishing, Çoğaltma ve Alt Yazı İlavesi Dahil)

E-5 Yerleşik Olmayanların Eserlerle İlgili Geçici Faaliyetleri

F- SERMAYE GELİRLERİ

F-1 Ticari Faaliyetlerden Sağlanan Karlar

F-2 Temettü ve Kar Payı Gelirleri

F-3 Faizler (Kredi ve Menkul Kıymetler Faizleri ile Benzerleri)

F-4 Kiralar

G- SEYAHAT VE TURİZM

G-1 İş Seyahatleri

G-2 Turistik Seyahatler

G-3 Kültürel Seyahatler

G-4 Sağlık Nedeniyle Yapılacak Seyahatler

G-5 Resmi Geçici Görev Seyahatleri

H- KİŞİSEL GELİR VE HARCAMALAR

H-1 Emekli Aylıkları ve Benzeri Ödemeler

H-2 Kanuni Nafakalar ve Mali Yardımlar

H-3 Göçmenlerin Havaleleri

H-4 Yurt Dışındaki Özel Mülklerin Cari Bakım ve Tamirleri

H-5 Küçük Miktarların Transferleri

H-6 Gazeteler, Periyodik Yayınlar, Kitaplar, Müzik Yayınlarının Bedelleri veya Bunların Abonelik Ücretleri

H-7 Spor Ödülleri ve Yarışma Kazançları

J- KAMU GELİR VE GİDERLERİ

J-1 Vergiler ve Harçlar

J-2 Kamu Giderleri

J-3 Kamu Taşımacılığı ve PTT Hizmetlerine İlişkin Ödemeler

J-4 Konsolosluk Gelirleri

K- GENEL KARAKTERLİ İŞLEMLER

K-1 Her Türü İlan ve Reklamlar

K-2 Mahkeme Giderleri

K-3 Zarar, Zıyan ve Tazminatlar

K-4 Para Cezaları

K-5 Dernekler, Kulüpler ve Diğer Kuruluşlara Katılma Aidatları

K-6 Serbest Meslek Kazançları

K-7 İadesi Gerekli Tutarlar

K-8 Bröve, Marka Tescil Giderleri

II- DÖVİZ SATIŞLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Aşağıda belirtilen döviz satışı yapılabilecek hizmetler ve giderler Türk parası transferi suretiyle de ödenebilir ve aynı esaslar uygulanır. (Madde: 25)

A- TİCARET VE ENDÜSTRİ

A-1 TAMİR VE MONTAJ

Türkiye’de yerleşik kişilerin, dışarıda yerleşik kişilerden sağladıkları tamir, montaj hizmetleri ile E-4 fıkrası kapsamı dışında kalan developman, reproduksiyon, seslendirme gibi hizmetler karşılığında ödeyecekleri ücretler için döviz transferi yapılabilir.

Söz konusu işlemlerin, eşyanın yurt dışına gönderilerek yapılması gerekiyor ise İhracat Yönetmeliğine göre geçici ihrac izni alınır.

a) Yukarıda belirtilen hizmetler ister Türkiye’de ister yurt dışında yerine getirilsin bu hizmetler karşılığında ödenecek ücretlerin vergi yükümlülüklerinin indirilmesi suretiyle bulunacak net tutarlarından ilgililerin beyanına bağlı olarak Türkiye’deki giderleri düşüldükten sonra kalan kısım (Türkiye’ye gelecek hizmetlinin yol giderleri dahil) transfer edilir.

Bu konuda ilgililerin

- Hizmet sözleşmesi veya fatura,
 - Transferi istenilen ücretin hesap şeklini gösterir bir yazı
- ile başvurmaları gerekmektedir.

b) Bu fıkra esaslarına göre hizmet bedelleri peşin ya da akreditif suretiyle de ödenebilir.

Hizmetin yerine getirilmemesi veya noksan bir şekilde yapılması halinde peşin ödenen dövizler için İKİNCİ BÖLÜMÜN (B/9) maddesindeki avans hükümleri uygulanır.

A-2 İŞLEME TABİ TUTMA, TAMAMLAMA, SÖZLEŞMEYE BAĞLI FASON İŞLER VE BENZER NİTELİKLİ DİĞER İŞLEMLER

Boya, apre, emprime, temizleme, fason işçilik ve benzeri işler için geçici olarak ihrac edilen malların bu nedenlerle doğacak giderleri, gerekli belgelerin ibrazı kaydıyla **A-1 fıkrasındaki esaslara göre** transfer edilir.

İhracat Yönetmeliğinde belirtilen mercilerden alınacak geçici ihraç iznine göre, yurt dışına gönderilen madenler ve çeşitli maddelerin işleme ve işçilik ücretleri, geçici ihraç izninde öngörülen koşullara göre transfer edilir.

A-3 TEKNİK YARDIM

a) Türkiye’de yerleşik kişilerin dışarıda yerleşik kişilerden sağladıkları etüd, öğretim, uzmanlık, hakemlik, proje, revizyon, ekspertiz, tahlil ve benzeri hizmetler karşılığı ödeyecekleri ücretler ile 4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu hükümlerine göre kurulan kuruluşların yabancı ortağını temsilen çalışan murahhas üyelerinin ve sadece kuruluşun toplantılarına katılmak üzere Türkiye’ye gelen yabancı uyrukluların ücretleri için **A-1 fıkrası esaslarına göre** işlem yapılır.

Hizmet sözleşmelerinde teknik personel ücreti dışında ve değişik kalemler halinde gösterilen masrafların bu işleri yapan kişilerin çalışma kapsamına girdiğinin beyanı halinde transferi mümkündür.

b) Türkiye’de simultane tercüman olarak görev alan yabancı personelin ücretleri ile Türkiye’de yapılacak maçlar için Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce hariçten getirilecek hakemlerin ücretleri ve bilet bedelleri de bu fıkra hükmüne tabidir.

c) Çeşitli ülke döviz borsaları ve mali piyasalardaki gelişmelerin Reuters veya benzeri sistemler aracılığıyla izlenmesi amacıyla yapılan hizmet sözleşmeleri gereğince yapılacak ödemeler ile bankaların kurdukları bilgisayar sistemleri program ürünlerinin bakım ücretlerine (software maintenance) ilişkin ödemeler de bu fıkra kapsamında değerlendirilir.

A-4 TAAHHÜT İŞLERİ

Uluslararası ihaleleri üstlenen yabancı firmalar (Türk şirketleriyle yapılmış adi ortaklık şeklinde de olabilir) tarafından inşası veya bakımı yapılacak olan tesislere ait sözleşmeler gereğince ödenmesi gerekli tutarlar (adi ortaklıklarda yabancı ortağın payına düşen tutar) sözleşme ve ödemeye ilişkin belgelere dayanılarak transfer edilir.

Yabancı ülkelerdeki ihalelere katılacak Türk girişimcilerinin ihale şartname giderleri için de döviz satışı yapılır.

A-5 TELİF HAKLARI, FİKRİ VE SINAİ MÜLKİYET, YÖNETİM ANLAŞMALARI İLE KREDİ KARTI ANLAŞMALARI

a) Telif Hakları

1) Bilimsel ve sanatsal eserlerin telif haklarına ilişkin ödemeler,

2) Gazete, dergi ve diğer yayın araçlarında yayımlanan fotoğraflar, makaleler ve benzeri yazılar, kartpostal ve tebrik kartlarında kullanılan resimler, kartpostal örnekleri, ambalaj kağıtları resimleri ve benzerleri için ödenecek telif hakları,

3) Türkiye'ye ithal edilen görüntülü ve sesli eserlere (dolu sinema filmleri, dolu video kasetleri ve diskler, ses kaydedilmiş her türlü plak, ses kaseti ve benzerleri) ait telif hakkı (royalty) bedelleri, "satış veya telif hakkı sözleşmesi" veya "fatura"dan herhangi birinin ibrazı kaydıyla,

4) Bilgi işlem makinalarında kullanılmak üzere Türkiye'ye ithal edilen yazılım ürünlerine (software) ilişkin lisans ücretleri, sözleşme veya faturadan herhangi birinin ibrazı suretiyle,

5) Türkiye'ye gönderilen yayın mamüllerinin malzeme, işçilik ve benzeri işleme ve üretim giderleri (borcu gösteren belgeye dayanılarak)

transfer edilir.

Bu fıkroda belirtilen konular için ilgililerce ibraz edilecek sözleşmeler gereğince peşin ödenmesi gereken miktarlarda avans olarak döviz transferi yapılabilir.

b) Fikri-Sınai Mülkiyet ve Yönetim Anlaşmaları

Lisans, know-how, lisansla ilgili teknik yardım, yönetim, franchise ve benzeri anlaşmalara ilişkin ödemelerin transferi bu anlaşma koşulları çerçevesinde yapılır. Bu transferle ilgili firma talep yazısına anlaşmanın bir nüshası eklenir.

Transfer edilecek ücretlerin ait olduğu dönem, transfer tarihi, Türk lirası karşılığı, döviz cinsi ve miktarı, transfer edildiği firma ve ülkesi, tenzil edilen veya firmaca karşılanan vergi ve sair yükümlülüklerin miktarı, banka nezdinde saklanacak bir listeye transfer işlemini müteakip kaydedilir.

Bu fıkroda yer alan lisans anlaşmalarına ilişkin teknik yardım, tamir ve montaj giderleri için A-1 ve A-3 fıkraları gereğince işlem yapılmayarak bu fıkroya tabi tutulur.

c) Kredi Kartı Anlaşmaları

Türkiye'de yerleşik kişilerin dışarıda yerleşik kredi kartı kuruluşları ile yapacakları lisans ve temsilcilik sözleşmeleri kapsamındaki şartlara göre yurt dışındaki kredi kartı kuruluşlarına yapılacak ödemeler için döviz transferi serbesttir.

A-6 MAAŞ VE ÜCRETLER

a) Türkiye’de hizmete alınan (öğretim kurumlarında görevli öğretmenler ve yurt dışından transfer edilen sporcular, antrenörler v.b. dahil) yabancı uzman personel ve işçilere,

b) Yabancı ülkelerden getirilecek artist ve gösteri gruplarından

- bir makam veya devlet himayesinde eğitsel ve sanatsal nitelikteki eserleri icra ve temsil eden virtüözler, tiyatro, bale toplulukları, orkestralar ile sanatçılara,

- turizm müessesesi belgesine sahip turistik oteller ile eğlence yerleri tarafından kendi işyerlerinde çalıştırılan orkestralar, ses sanatçıları ve benzeri artistlere

c) Yurt dışından getirelecek sporcuların,

ödenecek gündelik ve ücretler ile transfer bedelleri (sözleşmede belirtilmesi kaydıyla yol giderleri dahil) için **A-1 fıkrası esaslarına göre** döviz satışı yapılır.

A-7 GİDERLERE KATILMA PAYI

Türkiye’deki şube ve yan kuruluşların yurt dışındaki ana kuruluşlarının, Türkiye’deki ana kurumların yabancı ülkelerdeki şube ve yan kuruluşlarının (A-3 ve A-5 fıkralarında belirtilenler dışındaki giderler) genel giderlerine katılma paylarının ödenmesine ilişkin talepler bu konuda yapılan anlaşma ve transfer talebine ilişkin belgelere istinaden yerine getirilir.

B- DIŞ TİCARET

B-1 KOMİSYONCULUK VE MÜMESSİLLİK HİZMETLERİ

a) Komisyonculuk ve Simsariye Giderleri

- İhracatla ilgili olarak yurt dışından sağlanan komisyonculuk ve simsariye hizmet bedelleri,

- Dış piyasalar hakkında bilgi toplamak amacıyla yurt dışındaki firma ve kuruluşlara ödenecek haberleşme ve dokümantasyon giderleri,

- Uluslararası nakliyat ve transit nakliyatla ilgili olarak dışarıdan sağlanacak aracılık hizmet bedelleri,

- Turizm Bakanlığı izni ile faaliyetini sürdüren turistik otellerde, turistler için rezervasyon yaptıran hariçteki seyahat ve turizm bürolarına rezervasyon ücretleri üzerinden hesaplanacak komisyonlar,

- Türkiye’de otomobil kiralama (Rent a Car) işiyle uğraşıp yurt dışından rezervasyon alan müesseselerin yaptıkları kira anlaşmalarında, oto kiralayan kişinin yabancı bir kuruluş tarafından gönderildiğinin belgelenmesi halinde komisyon ücretleri,

borcu gösteren belgelerin ibrazı kaydıyla transfer edilir.

b) Transit İşlemlerden ve Aktarmalı Satışlardan Doğan Kazançlar

Yurt dışında yerleşik kişilerin transit işlemlerden ve aktarmalı satışlardan ticari teamüllere uygun olarak sağladıkları ve F-1 fıkrası kapsamına girmeyen kazançları için gerekli belgelerin ibrazı halinde döviz transfer edilir.

c) Banka Komisyon ve Masrafları

Bankalar yaptıkları işlemler nedeniyle yurt dışındaki muhabirlerine ödemeleri gereken komisyon, masraf, damga vergisi, Dünya Bankalararası Mali İletişim Kurumu (SWIFT)’na ödemeleri gereken haberleşme giderleri ve benzeri giderleri transfer edebilirler.

Bankaların kendi döviz mevcutlarından borçlu sıfatıyla ödemek zorunda oldukları faiz ve yukarıda sayılan giderleri ile satın aldıkları mal ve hizmet bedellerinin yurt dışına transferlerine ilişkin döviz ödemeleri % 01 oranındaki Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisine tabi tutulmaz.¹

d) Temsil Masrafları

1) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışında kurulan irtibat bürosu, temsilcilik ve benzerleri için yurt dışında faaliyete başladıklarını gösterir yerel resmi makamlardan alınmış izin belgelerinin görülmesi suretiyle, ilk kuruluş giderleri ile faaliyette bulundukları süre içinde personel, büro ve benzeri giderlerini karşılamak üzere ilgililerin talep yazılarına dayanılarak döviz transfer edilir. (PTT, TCDD, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Deniz Yolları Müessesesi, THY’nın büro giderleri, J-3/e fıkrasına göre değerlendirilir.)

¹ Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğünün 3 Ekim 1996 tarih ve 46692 sayılı yazısı.

2) Uluslararası ticari fuar ve sergiler ile yurt dışında bilim, sanat, kültür amaçlı sergi ve benzeri etkinliklere katılacak olan kişi ve kuruluşların katılımlarına ilişkin giderler borcu gösteren belgelere istinaden transfer edilir.

Talep edilmesi halinde, önceden avans olarak döviz satışı yapılabilir.

B-2 NİHAİ MAL PİYASASINDAKİ İŞLEMLERE İLİŞKİN FARKLAR, MARJLAR VE DEPOZİTOLAR

Nihai mal piyasalarındaki işlemlere ilişkin farklar, paylar ve depozitolar ilgili belgelerin ibrazı karşılığında transfer edilir.

Yurt dışındaki vadeli işlem piyasalarında oluşacak belli bir fiyat üzerinden anlaşma yapılarak (mal borsasından) alınan malların fiili ithalatı yapıp vergileri ödendikten sonra nihai mal piyasalarında bedel satıcıya (borsaya) ödeninceye kadar geçen sürede oluşan fiyat farkı nedeniyle, vadeli işlem piyasasında oluşan fiyat farkının (mal bedeline ilişkin fiyat farkının), yurt dışına transferi yapılmadan önce faturada gösterilen fiili ithal değeri üzerinden oluşan fiyat farkının, fiili ithalatın yapıldığı gümrük idarelerine gümrük beyannamesinin tarih ve sayısı belirtilmek suretiyle, okunaklı bir fotokopisiyle birlikte "TAAHHÜTLÜ MEKTUPLA" bildirilmesi kaydıyla, bankalarca transfer işleminin yapılması mümkün bulunmaktadır.¹

B-3 DOKÜMANTASYON GİDERLERİ

Döviz işlemleri yapmaya yetkili banka ve müesseselerin yurt dışından kendi nam ve hesaplarına sağlayacakları her çeşit bilgi ve doküman giderleri için borcu gösteren belgelere dayanılarak döviz transfer edilir. Bu döviz ödemeleri % 01 oranındaki Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisine tabi tutulmaz.²

B-4 ANTREPO, DEPOLAMA, GÜMRÜKTEN ÇEKME VE BENZERİ ÖDEMELER

İhracatçıların, Türkiye’den kendi nam ve hesaplarına yaptıkları ihracat dolayısıyla, dış ülkelerde ödemeleri gereken gümrükten çekme, ardiye, depolama, antrepo, factoring, bakım, nakil, muhafaza, fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri giderler, vezin (tartı) noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil) serbest bölge ya da gümrüksüz antrepolara mal sevki ve buralardan mal ihracının gerektirdiği depo ve giderleri (ihracat bedelinden mahsup yapılmadığı takdirde), bu giderleri gösteren belgeler karşılığında transfer edilir.

¹ Gümrük Müsteşarlığının 4 Mayıs 1999 tarih ve 11932 sayılı yazısı.

² Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğünün 3 Ekim 1996 tarih ve 46692 sayılı yazısı.

B-5 TRANSİT NAKLİYATLA İLGİLİ GİDERLER

Transit nakliyatla ilgili her türlü ödemeler için giderleri gösteren belgeler karşılığında transfer işlemi yapılır.

B-6 GÜMRÜK VERGİ VE RESİMLERİ İLE BENZERİ ÜCRETLER

İhracatçıların Türkiye’den kendi nam ve hesaplarına yaptıkları ihracat dolayısıyla dış ülkelerde ödemeleri gereken gümrük vergi, resim ve harçları ile benzeri ücretler (ihracat bedelinden mahsup yapılmadığı takdirde) borcu gösteren belgelere dayanılarak transfer edilir.

C- TAŞIMACILIK

**(Kiralama, Navluna İlişkin Giderler, Liman Masrafları,
Balıkçı Gemileriyle İlgili Ödemeler v.s.)**

C-1 DENİZ TAŞIMACILIĞI

a) Navlun

Dış ticarete (malların iade edilmesi halleri ile serbest bölgelere veya serbest bölgelerden sevkیات dahil) taşımanın yabancı gemilerle yapılması halinde navlun ve navluna ilişkin tüm giderler, sürastarya ücretleri, taşımayı yapan yabancı şirketlerce kiralanan Türk bayraklı gemilerle yapılan taşımalara ilişkin navlun bedelleri, konşimentoda yer alan navlun dışındaki giderler, gider belgelerine istinaden transfer edilir veya yabancı bayraklı gemilerin acentaları tarafından Türk lirası olarak tahsil edilebilir.

İhracatta navlun ve navluna ilişkin giderlerin transferi için bunların ihraç bedelinden mahsup edilmemiş olması gerekir.

Söz konusu giderler için avans olarak döviz transfer edilebilir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yabancı bayraklı gemilerle taşınacak olan akaryakıt (ham petrol ve ürünleri), hububat, gübre, fosfat kayası, asitler, demir cevheri ve kömüre ilişkin navlun-taşıma bedeli transfer taleplerinde ve C-3 ile C-4 fıkralarına göre yapılacak taleplerde navlun-taşıma bedeline ilişkin Dış Ticaret Müsteşarlığının izni aranır.¹ Kamu kurum ve kuruluşları EK: 3’de belirtilmiştir.²

¹ Dış Ticaret Müsteşarlığının 28 Ocak 2005 tarih ve 4089 sayılı yazısı.

² 22 Aralık 2005 tarih ve 5436 sayılı Kanun.

İthalatın Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapılması halinde transfer edilen navlun bedelleri sözü edilen belgeye yazılır.

b) Türk Lirası Hasılat

Yabancı gemi kumpanyalarının Türkiye’de faaliyette bulunmaya yetkili olduklarını belgeleyen şube ve acenteleri tarafından, faaliyetleriyle ilgili olarak Hazine Müsteşarlığının tescil edilmelerine gerek görülmediğine dair yazısının veya Hazine Müsteşarlığınca tescil edildiğine ilişkin “izin belgesi”nin ibrazı kaydıyla,

- C-1/a fıkrasına göre döviz transferi mümkün bulunan navlun bedelleri karşılığı tahsil edilen Türk liralari,

- Yabancı bayraklı gemilerle taşınan yolcu bilet ve yolcu beraberli olan veya olmayan gayri ticari mahiyetteki eşyaların taşıma bedelleri için tahsil edilen Türk liralari transferabl olup konşimento, navlun faturası ve tahsilat makbuzlarının ibraz edilmesi karşılığında transfer edilir. (C-3/b ve C-4/b fıkraları gereğince yapılacak işlemlerde de aynı husus aranır.)

Şube veya acenteler, yukarıda belirtilen transferabl hasılatlardan Türkiye’deki faaliyetleri ile ilgili vergi ve benzeri yükümlölükleri ile beyan ettikleri her türlü giderlerinin düşölmesini talep edebilirler. Bu durumda, toplam hasılat tutarında DSB, mahsup edilen tutar için DAB düzenlenir ve birbirleriyle irtibatlandırılır.

Yabancı bayraklı gemi kumpanyalarının yukarıda belirtilen faaliyetlerinden Kambiyo Mevzuatına uygun olarak elde ettikleri döviz hasılatı, muhasebe kayıtlarında T.C. Merkez Bankası Döviz alış kurlarından düşük olmamak üzere Türk lirası olarak gösterilmek suretiyle doğrudan transfer edilebilir.

C-2 İÇ SULARDA YAPILAN TAŞIMACILIK (Kiralama Dahil)

İç sular ve nehirlerdeki taşımacılık için Kabotaj Kanunu hükümleri çerçevesinde C-1 fıkrası hükümleri uygulanır.

C-3 KARAYOLU TAŞIMACILIĞI (Yolcu Taşımacılığı ve Kiralama Dahil)

a) Navlun

- Demiryolu ile yolcu ve eşya nakliyatında dış parkura isabet eden taşıma ücretleriyle ilgili transfer talepleri gerekli belgelerin ibrazı üzerine yerine getirilir.

- FOB ithalat veya CIF ya da CFR ihracatta yabancı plakalı kara nakil araçlarının, yurt dışından Türkiye’ye veya Türkiye’den yurt dışına yapacakları nakliyata ilişkin taşıma ücreti transferleri (mahsuben ödeme yapılmadığı takdirde), Türkiye ile taşıtın kayıtlı olduğu ülke arasında bu konuda karşılıklılık esasına dayalı ikili karayolu taşıma anlaşmasının mevcut olmasına veya özel taşıma izni alınmış olmasına bağlı navluna ilişkin döviz transfer talepleri C-1/a fıkrasına göre sonuçlandırılır. (Ulaştırma Bakanlığınca düzenlenmiş anlaşmalı ölkeler listesi EK: 1 dedir.)

CIF veya CFR teslim şekline göre ihraç edilen malların çeşitli nedenlerle alıcı tarafından kabul edilmeyerek iadesi halinde, iade edilen mallarla ilgili navlun bedelleri de ihracata aracılık eden banka tarafından iadeten transfer edilebilir.

FOB ithalatı, yurt dışındaki yabancı firmalar tarafından kiralanılan Türk plakalı araçlarla yapılan taşımalara ait navlun bedelleri için de döviz transferi yapılır.

b) Türk Lirası Hasılat

Yabancı kara nakliyat firmalarının Türkiye'deki şube ve acentaları tarafından eşya ve yolcu nakliyatı sebebiyle tahsil ettikleri Türk liralari transferabl olup bu tutarlardan vergi ve benzeri yükümlölükler ile beyan ettikleri Türkiye'deki her türlü giderlerinin düşölmesini talep edebilirler,

Bu durumda toplam hasılat tutarında DSB, mahsup edilen tutar için DAB düzenlenir ve birbirleriyle irtibatlandırılır.

Yabancı kara nakliyat firmalarının yukarıda belirtilen faaliyetlerinden Kambiyo Mevzuatına uygun olarak elde ettikleri döviz hasılatı, muhasebe kayıtlarında T.C. Merkez Bankası Döviz alış kurlarından düşük olmamak üzere Türk lirası olarak gösterilmek suretiyle doğrudan transfer edilebilir.

C-4 HAVA TAŞIMACILIĞI (Yolcu Taşımacılığı ve Kiralama Dahil)

a) Navlun

İhracat işlemlerinde (mahsup yapılmadığı takdirde) konşimento üzerinde "Prepaid", ithalat işlemlerinde "Collect" kaydının bulunması halinde yabancı hava nakliyat firmalarına yaptırılan taşıma ücretleri talep üzerine transfer edilir. Taşıma bedellerinin Türk hava yolu firmalarına döviz olarak ödenmesinin gerekli olması hallerinde de döviz transferi mümkündür.

b) Türk Lirası Hasılat

Yabancı hava nakliyat kumpanyalarının Türkiye'deki şube, büro, acenta ve temsilcilikleri tarafından, yolcu ve eşya nakliyatı dolayısıyla tahsil edilen Türk liralari (Uluslararası deniz aşırı acele uçak posta servislerinin hizmetinden yararlanan Türk acele posta servislerinin sağladıkları Türk lirası hasılatı yabancı şirkete ödenecek kısım bu fıkra çerçevesinde değerlendirilir) collection fee ücretleri iade edilen Katma Değer Vergileri, yurt dışındaki hava limanlarından alınan yolcu servis ücretleri transferabl'dır. Bu tutarlardan Türkiye'deki faaliyetleriyle ilgili vergi ve benzeri yükümlölükleri ile beyan edecekleri Türkiye'deki her türlü giderlerin düşölmesi talep edilebilir.

Bu durumda toplam hasılat tutarında DSB, mahsup edilen tutar için DAB düzenlenir ve birbirleriyle irtibatlandırılır.

Yabancı hava nakliyat firmalarının yukarıda belirtilen faaliyetlerinden Kambiyo Mevzuatına uygun olarak elde ettikleri döviz hasılatı, muhasebe kayıtlarında T.C. Merkez Bankası Döviz alış kurlarından düşük olmamak üzere Türk lirası olarak gösterilmek suretiyle doğrudan transfer edilebilir.

C-5 TAŞITLARIN GİDERLERİ

a) Türk Bayraklı Deniz Taşıtlarının Liman Masrafları (Yakıt, erzak, bakım, sefer esnasındaki tamirler, acil tamirleri ile personel ve benzeri giderleri)

Yabancı sulara sefer yapan Türk bayraklı deniz nakil araçlarının yurt dışında yapacakları liman, yol, personel ve gemiyle (satın alınmasıyla ilgili giderler dahil) ilgili her türlü giderleri (Klasifikasyon, reklasifikasyon, konversiyon ve ağır tamir ve bakım giderleri C-6/a fıkrasında değerlendirilir) için kesin veya avans olarak döviz satışı yapılabilir. (Taşımacılık yapan kamu kuruluşlarının talepleri J-3/d fıkrasında değerlendirilir)

Yabancı sulara sefer yapan Türk bayraklı deniz nakil araçlarının Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesinin öngördüğü koşullara uyumunu sağlamak üzere (Ulaştırma Bakanlığı Liman ve Deniz İşleri Müdürlüklerinden alınacak sipariş izin kağıdına dayanılarak) ithal edilecek teçhizat bedelleri için avans olarak döviz satışı yapılabilir. Avans hesapları, ithalatın yapıldığına dair belgelerle kapatılır. Söz konusu teçhizat bedelleri akreditif açtırılmak suretiyle de ödenebilir.

b) İç Sularda Taşımacılık Yapan Türk Bayraklı Taşıtların Liman Masrafları (Yakıt, erzak, bakım, sefer esnasında tamirler ve acil tamirleri ile personel ve benzeri giderleri)

Yabancı iç sularda taşımacılık yapan Türk bayraklı taşıtların liman masrafları için C-5/a fıkrası hükümleri uygulanır.

c) Kara Taşıtları Yol Giderleri (Yakıt, küçük tamirler, garaj giderleri ile sürücü ve yol personelinin masrafları gibi)

“Yurt Dışında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımaları Hakkında Yönetmelik” hükümleri gereğince Ulaştırma Bakanlığınca verilen Uluslararası Taşıma Yetki Belgesi sahibi firmalara, bu belgelerin yürürlük süresi içinde yurt dışına sefer yapacak Türk plakalı kara nakil araçlarının (yetki belgelerinde kayıtlı araçlar ile kiralanan araçlar) yol giderleri (yakıt, küçük tamirler, garaj giderleri ile sürücü ve yol personelinin masrafları ve benzeri giderler) için gider belgelerine istinaden kati veya avans olarak döviz satılabilir.

Şase değişikliği için yapılan giderler, avans hesaplarının kapatılmasında dikkate alınmaz.

Ağır bakım ve tamir giderleri, önemli yenileme masrafları C-6/b fıkrası kapsamında değerlendirilir.

Ortadoğu ülkelerine taşıma yapan araçların her seferi için araç başına 500 dolarlık miktar, seferin gerçekleştiğinin saptanması kaydıyla, avans hesaplarının kapatılması sırasında sarf belgesi aranmaksızın kesin gider olarak kabul edilir.

d) Hava Taşıtlarının Uçuş Bakım Masrafları ve Genel Giderleri ile Bu Taşıtların ve Hava Ulaşım Teçhizatlarının Tamirleri

Türk hava taşıtlarının Türk hava alanlarında gümrüklenmemiş olarak veya yabancı ülkelerde almış oldukları akaryakıt ve benzerlerinin bedelleri, uçuş bakım masrafları, genel giderleri ile bu taşıtların ve hava ulaşım teçhizatlarının tamir ve ağır bakım giderleri,

Ulaştırma Bakanlığından yurt dışına hava yoluyla taşıma yapmak üzere işletme ruhsatı almış olan firma ve kuruluşların (Türk Hava Yollarının talepleri J-3/c fıkrasında değerlendirilir), yurt dışına yapacakları seferleriyle ilgili konma, konaklama, yakıt, seyrüsefer (navigasyon) giderleri, diğer meydan hizmetleri giderleri ve benzerleri

için gider belgelerinin ibrazı halinde kesin veya avans olarak döviz satışı yapılır.

C-6 TAŞITLARIN TAMİR GİDERLERİ

a) Gemi Tamirleri

Yabancı sulara sefer yapan Türk bayrağını taşıyan gemilerin doğrudan ticarete konu olmayan C-5/a fıkrası kapsamı dışındaki klasifikasyon, konversiyon, reklasifikasyon ve ağır bakım giderleri için, proforma fatura veya faturalara dayanılarak kati veya avans olarak döviz satışı yapılır.

b) Gemi ve Uçak Dışında Kalan Araçların Tamirleri

Bu araçların, doğrudan ticarete konu olmayan C-5 fıkrasının (b) ve (c) bendleri kapsamı dışındaki ağır tamir (kara taşıtlarının şase değişikliği hariç) giderleri gerekli belgelerin ibrazı kaydıyla transfer edilir.

Kara taşıtlarının,

- Kaza nedeniyle motor değişikliği yapılması halinde, kaza olayının meydana geldiği ülke trafik idarelerince düzenlenmiş kaza zaptı veya raporu ile belgelenmesi,

- Arıza nedeniyle motor değişikliği yapılmış olması halinde, söz konusu değişikliğin arıza nedeniyle yapıldığının, bu değişikliği yapan mahalli firma veya işletme tarafından verilecek belge ile kanıtlanması,

- Kaza nedeniyle kabin değişikliği yapılmış olması halinde, kaza olayının meydana geldiği ülke trafik idarelerince düzenlenmiş kaza zaptı veya raporu ile belgelenmesi ve değiştirilen kabinin marka tipinin aynı olması

kaydıyla gider belgelerine dayanılarak döviz satışı yapılır.

D- SİGORTA

D-1 SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL SİGORTA

Sosyal Güvenlik Kuruluşlarımızca sosyal güvenlik mevzuatımız çerçevesinde diğer ülkelerdeki sosyal sigorta ve sosyal güvenlik kuruluşlarına yapılacak sosyal güvenlik ve sosyal sigortayla ilgili yardım, prim ve benzeri ödemeler (H-1 fıkrasında belirtildiği şekilde yapılacak transferler hariç) bu kuruluşlarımızın başvurularına dayanılarak transfer edilir.

Bu maddede belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarımız deyimi, Sosyal Sigortalar Kurumu, T.C. Emekli Sandığı, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sigorta Kurumu (Bağ-Kur) ve 506 sayılı Kanunun geçici 20. maddesiyle sosyal sigorta sisteminde kabul edilen sosyal sigorta sandıklarını ifade eder.

D-2 ULUSLARARASI TİCARETE KONU MALLARA İLİŞKİN SİGORTALAR

1. Harice Yapılan Prim Ödemeleri

Türk Sigorta Mevzuatına göre, ithalat ve ihracat konusu malların nakliyatından doğabilecek zararları karşılamak üzere yurt dışındaki sigorta şirketlerine yaptırılan nakliyat sigorta primleri, sigorta poliçelerine dayanılarak ihracat bedelinden mahsup yapılmadığı takdirde transfer edilebilir.

Türkiye'den geçirilen uluslararası transit nakliyata bağlı olarak her türlü yoldan (kara, hava, deniz, demir, su, nehir) veya kombine taşımalarla ilgili sorumluluk sigortalarının Türk sigorta şirketlerine yaptırılması zorunlu olduğundan, söz konusu sorumluluk sigortalarının yurt dışında yaptırılmasına yönelik prim transferi mümkün değildir.

2. Harice Yapılan Hasar Tazminatı ve Benzeri Ödemeler

a) Türkiye’de yerleşik sigorta şirketlerine yaptırılan, ithalata ve ihracata ilişkin sigortalar ile nakliye sorumluluk sigorta poliçelerinde kayıtlı rizikolardan olmak kaydıyla kısmen veya tamamen hasara uğramış malların hasar tazminatları ile ekspertiz ücretleri ve hasara uğrayan malın tahkim ve takibine ilişkin ücretler, ekspertiz raporu (ibraz edilemediğinde gümrük muayene tutanağı), hasar likidasyon hesabı, sigorta poliçesi, eğer hasar tazminatı yurt dışındaki sigorta şirketince ödenmiş olup da Türkiye’deki sigorta şirketine rücu edilmişse yurt dışındaki sigorta şirketinin talep mektubu ibrazı karşılığında transfer edilir.

Hasar olmaksızın çıkan anlaşmazlık ve benzeri nedenlerle sigorta şirketince yaptırılan ekspertiz ücretleri de sigorta şirketinin isteği üzerine, bu fıkraya göre transfer edilir.

b) Müşterek avarya garame payı: Sigortalı malların taşınması sırasında, gemiye ve yüke gelebilecek herhangi bir zarardan onları korumak amacıyla yapılan kurtarma masraflarından sigortalı mala isabet eden kısım, sigorta şirketi veya mal sahibi firmanın talebi üzerine transfer edilir. Talep edilen tazminat tutarı ile dispeç, ekspertiz, takip ve tahkim ücretleri ve gerekli kurtarma ve koruma masrafları, sigorta poliçesi ile mala ve gemiye isabet eden garame hisselerini gösterir dispeç raporuna istinaden transfer edilir.

3. İthalat Sigorta Tazminat Bedelleriyle Yapılacak İthalat

Türkiye’ye yapılan ithalat dolayısıyla yurt dışındaki sigorta şirketleri tarafından sigorta edilmiş malların hasara uğraması veya kaybolması halinde sigorta şirketinden hasar veya zarar tazminatı olarak tahsil edilen dövizlerin mal bedeline tekabül eden kısmı için aynı cinsten mal ithal edilebilir.

Bu durumda hasar tazminatı için fiktif DAB ve DSB düzenlenir.

D-3 HAYAT SİGORTALARI

Türk Sigorta Mevzuatına göre,

1- Türkiye’de yerleşik kişilerin tek veya grup olarak hariçte yerleşik sigorta şirketlerine yaptıracakları hayat sigortası primleri,

2- Türkiye’de yerleşik sigorta şirketlerince dışarıda yerleşik kişilere yapılacak hayat sigortası sözleşmelerine ait ödemeler

sigorta poliçesi ve gerekli diğer belgelerin ibrazı üzerine transfer edilir.

D-4 DİĞER SİGORTALAR

1. Harice Yapılan Prim Ödemeleri

Türk Sigorta Mevzuatına göre,

a) Uçak, helikopter ve gemilerin dış kredi ile satın alınması halinde borcu ödeninceye kadar, yurt dışından finansal kiralama yoluyla getirilmesi halinde ise finansal kiralama sözleşme süresi ile sınırlı olmak üzere tekne sigortalarının yurt dışında yaptırılacak sigorta primleri,

b) Türkiye’de yerleşik armatörlerin Türk bayrağını taşıyan gemilerinin rizikolarının karşılanması amacıyla yurt dışındaki koruyucu kulüplere üye olmaları halinde ödeyecekleri sigorta primleri,

c) Dış ülkelere seyahat edenlerin orada yaptıracakları bedeni kaza ve motorlu taşıt sigorta primleri,

bunlara ilişkin belgelerin ibrazı kaydıyla transfer edilebilir.

2. Harice Yapılan Hasar Tazminatı ve Benzeri Ödemeler

a) Türkiye’de yerleşik sigorta şirketleri ile dışarıda yerleşik kişiler arasında yapılan sözleşmelere dayanılarak ödenecek hasar tazminatı ve buna bağlı ödemeler,

b) Sorumluluk sigorta poliçelerine dayanılarak hasar tazminatı ve benzeri ödemeler,

c) Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği Motorlu Taşıt Bürosu tarafından yapılacak başvurulara göre yeşil kart sistemine dahil ülkelere ödenecek sigorta tazminatı ve buna bağlı ödemeler

hasarların sigorta poliçesinde kayıtlı rizikolardan olması kaydıyla transfer edilir.

D-5 REASÜRANS VE RETROSESYON İŞLEMLERİ

1. Hariçten Alınan İşler

Türkiye’de yerleşik sigorta ve reasürans ortaklıklarının yabancı ülkelere aldıkları reasürans ve retrosekyon işlemleri ile yabancı ülkelerdeki acenta, şube ve temsilcilikleri vasıtasıyla yapmış oldukları sigorta işlemlerine ilişkin ödemeleri gereken borçları, reasürans ve/veya retrosekyon sözleşmeleri ile hariçteki sigorta şirketlerinin alacak miktarını gösteren yazısına istinaden transfer edilir.

2. Harice Verilen İşler

1160 sayılı Mükerrer Sigorta İnhisarı Hakkında Kanun'a ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, sigorta şirketlerinin Türkiye'de işletmekte oldukları sigorta branşları üzerinden yabancı ülkelerdeki reasürör veya retrosesyonerlerine ödenecek tutarlar sözleşmelerin ibrazı, bunlar adına hareket eden sigorta aracıları veya hariçteki merkezlerine ödenecek tutarlar ile sözleşmeye bağlı olmayan ihtiyari plasmanlar gereğince doğan borçları hesap cetvellerinin veya bordroların ibrazı kaydıyla transfer edilir.

Türkiye'deki sigorta şirketlerinin cari rizikoları karşılamak üzere reasürörlerine transfer etmeyip primlerinden ihtiyat olarak ayırdıkları kısmın faizleri de transfer edilebilir.

Bu ödemelerin yapılabilmesi için ödemeyi isteyen sigorta kuruluşlarının işlerini yurt dışına devretmeden önce Bakanlar Kurulu'nun 2001/3480 sayılı Kararı eki "Sigortacılıkta Yurt içi Reasürans Havuzu Sistemine İlişkin Karar"a göre Milli Reasürans T.A.Ş.ye gerekli devri yaptığını ve yapılacak ödeme isteği ile ilgili her türlü sigorta, reasürans ve retrosesyon işlemlerinin Türkiye'de plase ve muhafaza edilemediğinin Milli Reasürans T.A.Ş.den alınmış bir şerh veya belge ile tevsiki şarttır.¹

3. Mahsup Hükümleri

Türk kanunlarına göre kurulmuş olup merkezleri Türkiye'de bulunan sigorta ve reasürans şirketleri ile Türkiye'de çalışmalarına izin verilen yabancı sigorta şirketlerinin şubeleri, yabancı ülkelerdeki sigorta şirketleriyle olan işlemleri dolayısıyla borçlarını ve alacaklarını mahsuplaşma yoluyla da ödeyebilirler veya tahsil edebilirler.

D-6 TÜRKİYE'DEKİ YABANCI SİGORTA ŞİRKETLERİ VE ŞUBELERİYLE İLGİLİ DİĞER ÖDEMELER

1- Türkiye'de çalışmasına izin verilen yabancı sigorta şirketleri ile şubelerinin direkt sigorta işlemlerinden oluşan karlarının transferi F-1 fıkrasına göre yapılır.

2- Türkiye'de çalışmasına izin verilen yabancı sigorta şirketleri ile şubelerinin yukarıdaki fıkralarda belirtilen ödemeler dışında kalan ve ilgili mevzuat çerçevesinde yurt dışına transferi mümkün bulunan hesap tutarları transfer edilebilir.

¹ Hazine Müsteşarlığı'nın 3 Nisan 2002 tarih ve 21258 sayılı yazısı.

E- FİLM, VIDEO KASET VE BENZERİ MADDİ ORTAM ÜZERİNE KAYDEDİLMİŞ (GÖRÜNTÜLÜ VE SESLİ) ESERLER

E-1 HERHANGİ BİR MADDİ ORTAM ÜZERİNE KAYDEDİLMİŞ ESERLERİN İTHALİ, İHRACI, DAĞITIMI VE GÖSTERİMİ

Dolu sinema filmleri, dolu video kasetleri, dolu video diskleri ve benzeri diğer maddi ortam üzerine kaydedilmiş eserler ile bunlara ait afiş, resim ve ilanların ithali veya ihracı Dış Ticaret Rejimi esasları çerçevesinde yapılır.

Bu eserlerin royalti bedelleri A-5/a-3 fıkrasına göre ödenir.

E-2 KABLO YOLUYLA ULUSLARARASI DÜZEYDE YAYIMLANAN ESERLERİN İTHALİ, İHRACI, DAĞITIMI VE GÖSTERİMİ

E-1 fıkrası esaslarına göre sonuçlandırılır.

E-3 BAŞKA TÜR ORTAMLARLA ULUSLARARASI DÜZEYDE NAKLEDİLEN VEYA YAYIMLANAN ESERLERİN İTHALİ, İHRACI, DAĞITIMI VE GÖSTERİMİ

E-1 fıkrası esaslarına göre sonuçlandırılır.

E-4 ESERLERİN İŞLENMESİ (Processing), BASIMI VE TAMAMLANMASI (Finishing, Çoğaltma ve Alt Yazı İlavesi Dahil)

Eserlerin işlenmesi (developman dahil), basımı (reprodüksiyon dahil), tamamlanması (çoğaltma ve alt yazı ilavesi dahil) ve seslendirilmesi nedeniyle geçici olarak ihraç edilen eserlerin giderleri borcu gösteren belgelere dayanılarak transfer edilir.

E-5 YERLEŞİK OLMAYANLARIN ESERLERLE İLGİLİ GEÇİCİ FAALİYETLERİ

Dışarıda yerleşik kişilerin eserlerle ilgili Türkiye'deki geçici faaliyetlerine ilişkin işlemler ilgili Bakanlık ve kuruluşlardan izin alınmak kaydıyla serbesttir.

F- SERMAYE GELİRLERİ

F-1 TİCARİ FAALİYETLERDEN SAĞLANAN KÂRLAR

Türkiye'de şirket kurmuş, iştirakte bulunmuş veya şube açmış bulunan yabancı yatırımcıların Türkiye'deki faaliyet ve işlemlerinden doğan net kârları, bankalar aracılığıyla yurt dışına serbestçe transfer edilebilir. Yabancı petrol hakkı sahibi şirketlerin 6326 sayılı Petrol Kanunu ve Tüzüğü hükümleri doğrultusunda yapılacak transfer taleplerinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının izni aranacaktır.¹

¹ T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 13 Aralık 2012 tarih ve 6458 sayılı yazısı.

20 Ağustos 2003 tarih ve 25205 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununa ilişkin Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin 9’uncu maddesinde; yabancı yatırımcıların kurabilecekleri veya iştirak edebilecekleri şirketler, Türk Ticaret Kanununda düzenlenen şirketler ile Borçlar Kanununda düzenlenen adi şirketler şeklinde belirlenmiş olup adi ortaklık, konsorsiyum, iş ortaklığı, ortak girişim gibi isimler altında sözleşmeye dayalı olarak kurulan ve Türk Ticaret Kanununda düzenlenen şirketlerin belirgin niteliklerini taşımayan ortaklıkların, Kanunun uygulaması bakımından adi şirket sayıldığı hükme bağlanmıştır. Yabancı yatırımcıların bankalar aracılığı ile gerçekleştirecekleri yurt dışına kâr transferlerinde aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler aranacaktır.¹

İlgililerden işlem sırasında;

- 1- Vergi dairesinden onaylı vergi beyannamesi, bilanço ve kar/zarar hesabının,
- 2- Vergi tahakkuk ve/veya tahsil fişlerinin,
- 3- Kâr dağıtım tablosunun

birer nüshası ve transfer edilen tutarla ilgili döviz satım belgesinin bir örneği alınarak transferi yapan şube nezdinde saklanır. Transferin firmanın döviz tevdiat hesabından yapılması halinde döviz satım belgesi yerine transferin bu hesaptan yapıldığını belirten bir makbuz dosyasına eklenir.

Bankalar yapacakları kâr transferi sırasında, EK: 4'deki örneğe uygun bir taahhütname alarak şubeleri nezdinde saklarlar.

Kâr transferleri ilk kez yapılıyorsa şirket kuruluşunun Ticaret Sicili Gazetesi’nde yayımlanmış olduğunun tespiti gerekir.

Bir önceki hesap döneminin sona ermesini müteakip, şubeler ile Türk Ticaret Kanunu gereğince yıllık olağan genel kurul veya ortaklar kurulu toplantısını yaparak kâr dağıtım kararı alan anonim ve limited şirketler, yukarıda belirtilen belgelerden vergi dairesince onaylı vergi beyannamesi ile vergi tahakkuk ve/veya tahsil fişlerini ilgili bankaya bilahare ibraz etmek üzere kâr transferi yaptırabilirler. Bu durumda firmadan, söz konusu belgeleri ibraz edeceğine dair bir taahhütname alınır.

Bankalar, bu fıkra göre yaptıkları kâr transferlerini Bankamız İstatistik Genel Müdürlüğü Ödemeler Dengesi Müdürlüğümüzün talimatında belirtilen esas ve usuller dahilinde bu Müdürlüğümüze bildirirler.

F-2 TEMETTÜ VE KÂR PAYI GELİRLERİ

Dışarıda yerleşik kişilerce (yurt dışındaki yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları dahil) Türkiye’de satın alınan her türlü menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarına ait temettü ve kâr payı gelirleri transfer edilir.

¹ Maliye Bakanlığının 5 Nisan 2005 tarih ve 15165 sayılı yazısı.

F-3 FAİZLER (Kredi ve Menkul Kıymetler Faizleri ile Benzerleri)

Yabancı sermaye ve kambiyo mevzuatı hükümlerine göre sağlanan nakdi ve gayri nakdi dış kredilerin faizleri (krediyle ilgili komisyonlar, risk ve/veya ihracat sigortaları, tahvil ihraç giderleri ve benzerleri dahil) ile aynı dış kredilerin faizleri transfer edilebilir.

Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı banka ve kurumlardan alınan her türlü krediler için ödenecek faizler için (katılım bankalarının kendi usullerine göre yurt dışından sağladıkları fonlar ve benzeri kaynaklar için ödedikleri kar payları dahil) 2003/6575 sayılı Kararın 1'inci maddesinin 8/a fıkrasına; diğerleri için ise 8/b fıkrasına göre işlem yapılacaktır.

Buna göre, yabancı bankalar ve kurumlar ifadesinden; esas faaliyet konusu kredi vermek olan ve isminde banka ibaresi geçsin veya geçmesin mukimi(yerleşik) oldukları ülkenin mevzuatına göre kredi verme yetkisi bulunan bütün kurumların; uluslararası kurumlar ifadesinden ise gelişmekte olan ülkelerin kalkınmalarının veya bir ülkenin yeniden yapılandırılmasının finansmanı amacıyla bu ülkeye kredi veren Dünya Bankası (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), Uluslararası Para Fonu, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, İslam Kalkınma Bankası ve benzeri kuruluşların anlaşılması gerekmektedir.

Bankalarca; kullanımına aracılık edilen kredilerin yurt dışı kredi kuruluşlarından sağlandığının belirtildiği durumlarda, kredi kuruluşunun yurt dışı kredi kuruluşu olup olmadığı konusunda karar verilememesi halinde, borç alan kuruluştan, kredi aldığı kuruluşun kendi ülke mevzuatına göre kredi vermeye yetkili kuruluş olduğunun, diğer bir ifadeyle, yurt dışı kredi kuruluşunun faaliyette bulunduğu ülke mevzuatına göre ödünç para verme işi ile uğraştığının, borç vermeye yetkili olduğunun tevsiki istenecektir. Söz konusu tevsik işlemi için kredi veren kuruluşun kendi ülke resmi makamlarından almış olduğu, kredi kullandırmaya yetkili olduğuna dair belgenin, bu ülkede bulunan ülkemizin büyükelçilikleri veya konsoloslukları ya da ekonomi müşavirleri tarafından onaylanmış örneğini¹ işleme aracılık eden bankaya ibraz etmesi gerekmektedir.²

Faiz giderleri İKİNCİ BÖLÜMÜN (B-6) maddesindeki esaslara göre mal veya hizmet ihracı bedelleri ile de ödenebilir.

Kabul kredili, vadeli akreditifli ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılacak ithalatta, fiili ithalden sonra faiz transferinin talep edilmesi halinde, döviz transfer edilebilir. Bu durumda, transferin yapılacağı veya yapıldığı hususu GB'nin tarih, numarası ve faiz tutarı belirtilmek suretiyle ilgili Gümrük Müdürlüğüne bildirilir.

Dışarıda yerleşiklerce Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde satın alınan menkul değerler ile diğer sermaye piyasası araçlarına ait faiz gelirleri transfer edilebilir.

F-4 KİRALAR

a) Dışarıda yerleşik kişilerin, Türkiye'de sahip oldukları gayrimenkul ve gayrimenkule müteferri aynı haklardan elde ettikleri kira ve diğer gelirler transfer edilir.

b) Gümrük Müsteşarlığının iznine istinaden Türkiye'de yerleşik kişilerce dışarıda yerleşik kişilerden Türkiye'de kullanılmak üzere kiralama yoluyla getirilen malların kira bedelleri, Gümrük Müsteşarlığının izin belgesi ve sözleşmede belirtilen koşullara göre transfer edilir.

G- SEYAHAT VE TURİZM

G-1 İŞ SEYAHATLERİ

Türkiye'de yerleşik kişilerin ticari işletmeleriyle ilgili yurt dışı seyahatlerinde, temsile yetkili kişilerin başvurularında yapacakları yazılı beyanlar üzerine, bu ticari işletmelerin sahiplerine, temsile yetkili ortaklarına, yöneticilerine ve elemanlarına, her çıkış için efektif olarak 5.000 dolarla sınırlı olmak üzere talep edilen miktarda döviz satışı yapılır.

18 yaşından küçüklere bu fıkra çerçevesinde döviz satışı yapılmaz.

G-2 TURİSTİK SEYAHATLER

Türkiye'de yerleşik geçerli pasaport sahibi Türk vatandaşlarına turistik amaçla yurt dışına çıkışlarında efektif olarak 5.000 dolarla sınırlı olmak üzere talep ettikleri tutarda döviz satışı yapılabilir.

¹ Maliye Bakanlığının 6 Haziran 2005 tarih ve 22158 sayılı yazısı.

² Maliye Bakanlığının 15 Nisan 2005 tarih ve 16796 sayılı yazısı.

G-3 KÜLTÜREL SEYAHATLER

a) Milli Eğitim Bakanlığınca yurt dışında kendi hesabına lisans ve yüksek lisans öğrenimi yapmasına izin verilen özel öğrencilerin aylıkları ve diğer giderleri (okul ücreti, sağlık, sınav, tez, kayıt, akseptans v.b.) için bu fıkra esaslarına göre döviz transfer edilir.

Bu şekilde yapılacak transferlerde aşağıdaki esaslar uygulanır.

Özel öğrenci olmak üzere Milli Eğitim Bakanlığınca başvuranların beyanlarına dayanarak, yurt dışındaki okullara kaydolabilmelerini sağlamak üzere, okul kayıt, akseptans ve benzeri ücretleri transfer edilebilir.

Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenmiş “Özel Öğrenci Tanıtma Fişi” ile başvuran öğrencilere gider belgesi istenilmeksizin aylık 3.000 dolar hesabıyla yurt dışına çıkışlarında ve izinli gelip dönüşlerinde iki aylık tutarda efektif olmak üzere döviz satışı yapılabilir. Buna ilaveten okulla ilgili tüm giderleri için belgelenmek kaydıyla döviz satışı yapılabilir.

Gider belgesinin ibraz edilememesi halinde döviz satışı avans olarak yapılır.

Özel öğrencilerin Milli Eğitim Bakanlığınca öğrenciliklerinin tanındığı tarihten itibaren altı ay içinde öğrenim yerlerine giderek eğitim müşavirliğine veya ataşeliğine, bunların bulunmadığı yerlerde konsolosluga başvurarak dosya açtırmaları esas olduğundan, söz konusu mercilere bu süre dışında başvuran öğrencilere müteakip taleplerinde döviz satışı yapılmayarak anılan Bakanlıktan yeniden izin almaları gerektiği bildirilir.

Özel öğrencilerin yurt dışında öğrenime devam ettikleri, her dönem itibariyle okullarından alacakları yazılarla belgelenmediği takdirde bu fıkradan döviz satışı yapılmaz.

b) Milli Eğitim Bakanlığı adına resmi burslu olarak yurt dışına gönderilen öğrencilerin döviz transferleri anılan Bakanlığın yazılarına istinaden İdare Merkezimizin talimatı beklenilmeksizin Ankara Şubemizce yapılır.

Resmi burslu öğrencilerin Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenmiş “Resmi Öğrenci Tanıtma Fişi” ibraz ederek talep etmeleri halinde Milli Eğitim Bakanlığınca Resmi Gazete’de her yıl yayımlanan “1416 Sayılı Kanun ve Buna Bağlı Yönetmelik Uyarınca Yurtdışında Lisans ve Lisansüstü Öğrenim Yapan Öğrencilere Mâli Yılında Yapılacak Ödemelere İlişkin Esaslarla İlgili Tebliğ”de belirtilen ve adı geçen Bakanlıkça karşılanan aylık ve diğer giderler için döviz satışı yapılır.

Merkez Bankası dışındaki bankalarca aylık 3.000 dolar ile Tebliğde belirtilen ve Bakanlıkça karşılanan aylık tutarlar arasındaki farkın karşılığı Türk liralari kendilerince karşılanmak kaydıyla gider belgesi aranılmaksızın döviz satışı yapılabilir.

c) Yurt dışındaki lisan kursu, mesleki kurslar, öğrenci kampları ve yabancı ülkelerdeki eğitim kuruluşlarınca düzenlenen sınavlara katılacakların kayıt, kurs ve kamp ücretleri ile sınav sonuçlarını bildirme ücretleri ve diploma ücretleri, bu konudaki belgelerin ibrazı kaydıyla eğitim kuruluşlarına, okul ve kamplara ödenmek üzere transfer edilir.

d) Özel sektör kuruluşları tarafından mesleki bilgi, görgü ve ihtisaslarının artırılması amacıyla yurt dışına gönderilecek personel için eğitime gidilmeden önce, talep yazısı, eğitim programı ve ödenecek ücretlere ilişkin belgelerle birlikte başvurulması halinde gerekli döviz satışı yapılır.

e) Uluslararası nitelikte bir kongreye veya konferansa, sergi, seminer veya herhangi bir resmi davete katılacak kişilere, davetiye ibraz etmeleri kaydıyla kongre, konferans veya toplantılara katılım giderleri için talep yazısında belirtilen tutarda döviz satışı yapılabilir.

Türkiye’de yapılan uluslararası toplantı ve kongrelere katılanların katılım için ödemeleri gerekli döviz giderleri de bu fıkra kapsamındadır.

f) Türkiye’deki basın-yayın kuruluşlarının yurt dışında geçici ve devamlı olarak görevlendirdikleri muhabirlere ödemeleri gereken aylık ve benzeri adlar altındaki giderler ile muhabirlerin bu görevleri dolayısıyla yurt dışındaki kuruluşlara ödemeleri gereken giderler için kesin veya avans olarak döviz satışı yapılır.

G-4 SAĞLIK NEDENİYLE YAPILACAK SEYAHATLER

Resmi kuruluşların taleplerine ve resmi veya özel sağlık kuruluşları ya da uzman hekim raporlarına istinaden tedavi, operasyon, organ nakli, ilaç, hastane, yurt dışında ikamet, iâşe ve benzeri zorunlu giderler ile talep yazılarında veya raporda gerek görülmesi halinde refakatçi giderleri için belgelendirilmek suretiyle kesin veya bilahare belgelendirilmek kaydıyla talep edildiği tutarda avans olarak döviz satışı yapılabileceği gibi 50.000 dolara kadar efektif olarak da verilebilecektir.

Yurt dışındaki sağlık kurumunun veya uzman hekimin raporuna istinaden sağlık kontrolü amacıyla mükerrer yapılan seyahatler için de döviz satışı yapılır.

Yurt dışındaki ölümlerde cenaze giderleri için de bu fıkra göre talep edilen tutarda döviz satışı yapılır.

Resmi kurumların tedaviye gönderdiği mensuplarından sadece resmi kurum yazısının ibrazı yeterli olup kurumun tabi olduğu yönetmelik gereğince tedavi giderlerini üstlenmek için mensubundan talep ettiği belgelerin ibrazı istenmez.

G-5 RESMİ GEÇİCİ GÖREV SEYAHATLERİ

a) Kamu kuruluşları (EK: 3) tarafından resmi geçici görev, kurs, seminer, staj, tetkik, bilimsel inceleme, bilgi görgü ve ihtisas artırma ve resmi nitelikteki kongre ve konferans gibi amaçlarla yurt dışına gönderilecek görevlilere gündelik, yolluk, aylık, otel ücreti, temsil gideri, zaruri masraf (yabancı ülkedeki ulaşım ücreti dahil), kurs ücreti, kurs-kongre kayıt ücreti ve benzeri giderler için ilgili kuruluşlarca talep edilecek miktarda döviz satışı yapılır.

Bu fıkra gereğince yapılacak döviz satışlarında, yurt dışına gönderilecek görevlilerin bağlı bulundukları kuruluşun onayı veya yazısı aranır.

Sürekli görevle yurt dışına gönderilen devlet memurlarının yollukları yer değiştirme masrafları, kurumunca uygun görülecek ilk aylıkları ve benzeri giderleri için bu fıkra hükmü uygulanır.

b) Yurt dışına resmi görevle seyahat edenlere seyahat masraflarını, seyahat eden kişinin kendince veya bağlı olduğu kurumun dışındaki bir kuruluşca (Eğitim amaçlı vakıflar v.s) karşılanacağını gösteren resmi onay veya karar yazısının ibraz edilmesi kaydıyla talep edilen miktarda döviz satışı yapılır.

H- KİŞİSEL GELİR VE HARCAMALAR

H-1 EMEKLİ AYLIKLARI VE BENZERİ ÖDEMELER

Türkiye'deki hizmetleri karşılığı D-1 fıkrasında belirtilen Sosyal Güvenlik Kuruluşlarımızdan emekli olan diğer ülkelerin vatandaşlarına ödenecek emekli, malul, dul ve yetim aylıkları bu kuruluşlarımızın başvurularına dayanılarak transfer edilir.

Sosyal Güvenlik Kuruluşlarımızdan emekli, malul, dul ve yetim aylığı bağlanmış olup yurt dışına yerleşen Türk vatandaşlarının aylıkları da bu kuruluşlarımızın talebi üzerine transfer edilir.

H-2 KANUNİ NAFAKALAR VE MALİ YARDIMLAR

Yabancı ülkelerdeki hak sahiplerine ödenmesi gereken kanuni nafakalar ile hak sahiplerinin zor duruma düşmeleri halinde yapılacak mali yardımlar, mahkeme ilamlarına veya Cumhuriyet Savcılıklarının bu konudaki yazılarına dayanılarak transfer edilir.

H-3 GÖÇMENLERİN HAVALELERİ

Türkiye'ye göç edip (mülteciler hariç) bir iş yerine bağlı olarak ya da müstakil olarak çalışan veya serbest meslek faaliyetinde bulunan kişilerin sağladıkları ücret veya kazançları, A-1 fıkrası esaslarına göre transfer edilir.

H-4 YURT DIŞINDAKİ ÖZEL MÜLKLERİN CARİ BAKIM VE TAMİRLERİ

Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışındaki özel mülklerinin cari bakım ve tamir giderleri 32 Sayılı Kararın 4/b maddesine göre satın alınan dövizlerden ve döviz tevdiat hesaplarından karşılanmak suretiyle ödenebilir.

Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında satın aldıkları gayri menkullerin alış bedeline ilişkin transferlerin Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 4/e maddesinde öngörülen esas ve usuller dahilinde yapılması gerekmektedir.¹

H-5 KÜÇÜK MİKTARLARIN TRANSFERLERİ

a) Ticari amaçlar dışında kişi, aile ve özel kuruluşların ihtiyaçlarında kullanılmak üzere yurt dışından getirtilecek İthalat Rejimi Kararına göre ithali serbest maddeler, haberleşme suretiyle alınacak dersler, kurslar ve bunlarla ilgili malzemeler ile ilaç ve benzeri acil ihtiyaçlar için, proforma fatura, fatura, katalog veya bedel gösteren belgelere istinaden bu belgelerde belirtilen adreslere havale edilmek kaydıyla 10.000 dolara kadar döviz satışı yapılabilir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının (EK: 3) ise her türlü ihtiyaçları için yazılı beyana göre 50.000 dolara kadar; resmi veya özel sağlık kurumlarınca onaylı reçetelere göre bedel gösteren belge aranmaksızın 10.000 dolara kadar döviz satışı yapılabileceği gibi efektif olarak da verilebilir.

b) Sakatlar tarafından talep edilen tekerlekli koltuk (motorlu hareket eden vasıtalar dahil, otomobil ve benzeri hariç) takma uzuv, amalara mahsus saat, daktilo makinesi, işitme aleti ve piller gibi özelliği olan cihaz, alet ve vasıtalar için resmi veya özel sağlık kurumlarından onaylı raporlara ve bedel gösteren belgelere dayanılarak döviz satışı yapılır. Kör ve sağır öğrencilerin bu fıkra gereğince başvurularında okul idarelerinden alınacak belgelere istinaden de döviz satışı yapılabilir.

(a) ve (b) fıkralarına göre getirilecek madde ve malzemelerin ithali döviz satım belgelerine dayanılarak gerçekleştirilir.

c) Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'nin ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca transfer etmesi gereken karne bedelleri (ATA ve TIR Karneleri ve benzerleri) için bu birliğin yazılı beyanına istinaden başkaca bir belge aranılmaksızın döviz transferi yapılabilir.

¹ Hazine Müsteşarlığının 28 Temmuz 1998 tarih ve 48787 sayılı yazısı.

H-6 GAZETELER, PERİYODİK YAYINLAR, KİTAPLAR, MÜZİK YAYINLARININ BEDELLERİ VEYA BUNLARIN ABONELİK ÜCRETLERİ

Kişi, aile ve kuruluş ihtiyaçlarında kullanılmak üzere, ticari amaçlar dışında, yurt dışından getirilecek gazete, periyodik yayınlar, kitaplar, müzikle ilgili yayın (müzik notaları dahil), dergiler, kataloglar, pullar ile kitap ve matbualara ilişkin fotokopi ve mikrofilmler, müzik plakları ve dolu müzikli ses bantları ve bunlara ait abone ve satın alma bedelleri için (yasak yayınlarla ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla) kişi veya bir kitabevi adına düzenlenmiş proforma fatura veya kataloglara istinaden döviz transferi yapılır.

Kitabevleri adına düzenlenmiş proforma faturalara dayanılarak yapılacak döviz transferi taleplerinde, kitabevinin söz konusu yayımları serbest satış konusu yapmayıp sadece ilgililere teslim edeceklerine dair verecekleri taahhütname ile birlikte namına ithalat yaptıkları kişi ve kuruluşlarının dilekçe veya mektuplarının ibraz edilmesi gerekir.

Proforma fatura ve katalog asılları, üzerlerine işlem yapıldığına dair not konularak iade edilir.

Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışında yayımlanacak tez, makale gibi yapıtlarının basım ve yayım ücretleri ile benzeri giderleri için borcu gösteren belgelere dayanılarak döviz transfer edilir.

H-7 SPOR ÖDÜLLERİ VE YARIŞMA KAZANÇLARI

Spor federasyonları tarafından organize edilen sportif olaylardan elde edilen kazanç ve ödüller ile ilgili resmi mercilerden izin alınmak suretiyle organize edilen yarışmalardan elde edilen kazanç ve ödüller için döviz satışı yapılır.

J- KAMU GELİR VE GİDERLERİ

J-1 VERGİLER VE HARÇLAR

a) Kamu sektörünce yabancı ülkelere ödenmesi gereken vergi, resim ve harçlar ile Türkiye’de yerleşik kişilerin T.C. Konsolosluklarına ödemeleri gereken her türlü vergi ve harçlar için döviz transfer edilir.

b) Türkiye tarafından imzalan Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları çerçevesinde idari yardımlaşma maddelerine göre diğer akit devlet adına tahsil edilen vergi ve cezaların yurt dışına döviz olarak transferi Maliye Bakanlığı, Defterdarlıklar ya da vergi dairelerinin bankalara hitaben yazılarına istinaden yapılacak olup bu yazının dışında başkaca bir belge aranılmayacaktır.

c) Türkiye’de ikamet etmeyen ve Türkiye’den satın aldığı malı yurt dışına götüren Türk uyruklu veya yabancı uyruklu alıcılara yapılacak Katma Değer Vergisi iadeleri, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun istisnalara ilişkin 2. kısmında yer alan 11. maddesi 1. fıkrasının (b) bendi gereğince Seri No: 43 Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen esas ve usullere göre satıcı tarafından yapılacak başvurulara dayanılarak alıcının banka hesabına veya adresine transfer edilebilir veya satıcının Türk lirası olarak düzenlediği çek karşılığında yurt dışına çıkış sırasında alıcıya efektif satışı yapılabilir.

J-2 KAMU GİDERLERİ (Devletçe Yurt Dışında Yerleşik Kişilere ve Yurt Dışındaki T.C. Temsilciliklerine yapılacak Ödemeler ile Uluslararası Kuruluşlara Yapılacak Katkı Payları ve Diğer Ödemeler)

a) Kamu kuruluşlarının (EK: 3) bu fıkra başlığında kayıtlı dış ülkelerdeki giderleri (yurt dışına sürekli görevle gönderilenlerin her türlü hakedişleri dahil) için, Hazine Müsteşarlığı Dış Ödemeler Saymanlığı veya Dışişleri Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğünün tediye mektuplarına dayanılarak Merkez Bankasınca döviz transfer edilir.

Ancak adı geçen Saymanlık Müdürlüklerinin tediye mektupları olmadan nakden veya hesaben Türk liralari ödenmek suretiyle, kamu kuruluşunun yazılı başvurusuna istinaden de döviz transferi yapılabilir.

Tanıtma Fonu, Turizmi Geliştirme Fonu, Yatırımları Teşvik Hizmetleri Hesabı ve diğer fonlardan yapılacak ödemeler bu fıkra gereğince yerine getirilir.

b) Kızılay ve benzeri kamu yararına çalışan kuruluşların yurt dışına yapacakları mali yardımlar ile benzeri giderleri için, ilgili kuruluşların talep yazılarına dayanılarak bankalarca döviz satışı yapılır.

J-3 KAMU TAŞIMACILIĞI VE PTT HİZMETLERİNE İLİŞKİN ÖDEMELER

a) PTT idaresinin, uluslararası kongre kararlarına göre yabancı ülke posta idarelerine ödemesi gereken borçları,

b) TCDD’nin yabancı ülke demiryolları idarelerine, karşılıklı nakliyattan dolayı ödemesi gereken borçları,

c) Türk Hava Yolları (THY) A.O.nın Uluslararası Hava Yolları Birliğine dış parkur için ödemesi gerekli tutarlar ile konma, konaklama ve benzeri giderleri,

d) THY nin IATA Clearing House üyesi olmayan hava yolu şirketleriyle karşılıklı olarak yolcu bagaj ve yük taşımaları dolayısıyla hava yolu şirketlerine tahakkuk eden borçları,

e) Türkiye Denizcilik İşletmeleri Deniz Yolları Müessesesi ile yabancı deniz nakliyat kurumları arasında yolcu taşıma konusunda yapılmış anlaşmalar gereğince yapılacak ödemeler,

f) Taşımacılık yapan kamu kuruluşlarının (DB Deniz Nakliyat A.Ş., DİTAŞ v.b. kuruluşlar) yurt dışı seferleri ile ilgili her türlü giderleri (liman, yol ve taşıtla ilgili giderler),

g) Yukarıda belirtilen kuruluşların yurt dışında açacakları büro, temsilcilik ve benzerlerinin giderleri (Söz konusu transferlere ilişkin bilgiler üçer aylık dönemler itibarıyla ve dönemi takip eden ayın sonuna kadar Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına gönderilecektir),

h) Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun çeşitli yayınlar dolayısıyla yabancı yayın kuruluşlarına gider veya diğer adlar altında ödemesi gereken ücretler (naklen yayın, haber yayını, haberleşme, prodüksiyon giderleri, görüntü harcamaları, aidatlar ve benzeri giderler) ile yurt dışında yapılan diğer giderler (stüdyo, dekorasyon, montaj, kamera, büro, ulaşım, haberleşme, malzeme, ikram masrafı giderleri ve benzerleri)

için ilgili kuruluşun talebi üzerine kati veya avans olarak döviz satışı yapılır.

J-4 KONSOLOSLUK GELİRLERİ

Türkiye'deki yabancı konsoloslukların, konsolosluk işlemleri dolayısıyla tahsil ettikleri harç ve benzeri gelirleri, Dışişleri Bakanlığının vizesini taşıyan yazılı taleplerine dayanılarak bankalarca transfer edilir.

Ancak aşağıda belirtilen yabancı ülke konsolosluklarının bu şekilde elde ettikleri gelirlerinin bankalarca yurt dışına transferi sırasında Dışişleri Bakanlığının vizesi aranmaz.

ALMANYA	ÇEK CUM.	İSPANYA	K.KIBRIS T.CUM.	SLOVENYA
ABD	ÇİN HALK CUM.	İSRAİL	KÜBA	SUDAN
ARJANTİN	DANİMARKA	İSVEÇ	LÜBNAN	ŞİLİ
ARNAVUTLUK	ENDONEZYA	İSVİÇRE	MALEZYA	TAYLAND
AVUSTRALYA	FAS	İTALYA	MEKSİKA	TUNUS
AVUSTURYA	FİLİPİNLER CUM.	JAPONYA	MISIR ARAP CUM.	TÜRKMENİSTAN
AZERBAYCAN	FİNLANDİYA	KANADA	NORVEÇ	UKRAYNA
BELÇİKA	FRANSA	KATAR	OMAN	ÜRDÜN
B.ARAP EMİR.	G.AFRİKA CUM.	KAZAKİSTAN	PAKİSTAN	S.ARABİSTAN
BOSNA-HERSEK	HIRVATİSTAN	KIRGIZİSTAN	PORTEKİZ	VATİKAN
BREZİLYA	HOLLANDA	KORE	SİRBİSTAN CUM.	YENİ ZELANDA
BULGARİSTAN	İNGİLTERE	KUVEYT	SLOVAKYA	YUNANİSTAN

K- GENEL KARAKTERLİ İŞLEMLER

K-1 HER TÜRLÜ İLAN VE REKLAMLAR

Türkiye’de yerleşik kişilerin iş konuları ile ilgili olarak yurt dışında yaptırdıkları her çeşit ilan ve reklamlar ve bunlarla ilgili klişe ücretleri için ilan ve reklamın fiilen yapıldığının tevsiki kaydıyla kesin olarak veya bilahare tevsik edilmek üzere avans olarak döviz satışı yapılır.

Türk gazetelerinin yurt dışı baskılarında yayımlanmak üzere verilen ilan ve reklamların bedeli olarak bu gazetelerin yurt dışında yerleşik şirketleri tarafından Türk parası ile düzenlenen fatura bedellerinin döviz karşılıkları bu fıkra esaslarına göre transfer edilir.

K-2 MAHKEME GİDERLERİ

Mahkeme, hakem, bilirkişi, avukatlık gibi giderlerin belgelendirilmesi kaydıyla kati veya avans olarak döviz transfer edilir.

Yabancı ülkelerdeki kişilere yapılacak tebligatlarla ilgili olarak tebligatta bulunan Adalet Bakanlığı ve bağlı merciler tarafından yapılacak başvurular üzerine, tebliğ ve istinabe giderleri tutarında döviz satışı yapılır düzenlenecek çek ilgili merciye verilir.

K-3 ZARAR, ZİYAN VE TAZMİNATLAR

a) 1- Ticari ve gayri ticari işlemlerden doğan zarar, ziyan ve tazminatlar ve bunlara bağlı cezai şartlar için mahkeme ilamı veya hakem kararlarına istinaden,

2- Sulh yoluyla halli gereken durumlarda, bu hususun belgelendirilmesi kaydıyla,

b) Alınmış izinlere dayanılarak Türkiye’de çalışan yabancı uyruklu kişilere yapılacak işten çıkarma ve kıdem tazminatı gibi ödemeler, ilgili Bakanlığın onayı ve işverenin istemi üzerine

transfer edilir.

K-4 PARA CEZALARI

Türkiye’de yerleşik kişilerin dışarıda ödemek zorunda oldukları para cezaları, mahkeme kararlarına veya yetkili mercilerin belgelerine dayanılarak transfer edilir.

K-5 DERNEKLER, KULÜPLER VE DİĞER KURULUŞLARA KATILMA AİDATLARI

Türkiye’de yerleşik kişilerin üyesi bulundukları veya üye olmak istedikleri yabancı ülkelerdeki mesleki veya kültürel dernek ve kuruluşlara ödemek zorunda bulundukları üyelik aidatları veya kayıt ücretleri,

uluslararası kuruluşlarca düzenlenen turnuvalara katılacak Türk kulüplerinin uluslararası resmi kuruluşlara ödemeleri gereken katılma aidatları ile bu turnuvalara katılacak Türk sporcuları için uluslararası kuruluşlar tarafından düzenlenecek lisanslar dolayısıyla Türk spor kulüpleri tarafından ödenecek ücretler

ilgililerin yazılı taleplerine istinaden transfer edilir.

K-6 SERBEST MESLEK KAZANÇLARI

Alınmış izinlere dayanılarak, dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de serbest meslek faaliyetlerinden sağladıkları kazançlarının Türkiye’deki masrafları indirildikten sonra kalan kısmı transfer edilebilir.

K-7 İADESİ GEREKLİ TUTARLAR

Borç olmadığı halde yanlışlıkla veya mükerrer gönderilen, tahakkuk ettirilmeyen bir işlem veya feshedilen bir sözleşme nedeniyle önceden peşin olarak gönderilen ve bir bankaca satın alınarak Türk parasına çevrilmiş bulunan dövizler, dövizin gönderildiğinin döviz alım belgesi ile belgelenmesi kaydıyla, transfer edilebilir.

İhraç edilen mallar karşılığı gönderilip alış yapılan dövizlerden iadesi gerekenler için de iade edilen tutara tekabül eden DAB iptal edilmek suretiyle bu fıkra esaslarına göre işlem yapılır. İhraç bedellerinin kısmen veya tamamen iade edilebilmesi için ihracat teşviklerinden faydalanılmadığının veya faydalanılmış ise geri ödendiğinin (Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası ve ilgili ihracatçı birliğinden alınacak yazılarla) belgelenmesi şarttır. Ayrıca DAB farklı bir banka tarafından düzenlenmiş ise iade edilen bedele tekabül eden ihracata, İhracatı Teşvik Mevzuatı gereğince uygulanan vergi, resim ve harç istisnalarının kaldırılması için bu bankaya bilgi verilir.

Prefinansman, peşin döviz ve red clause akreditifin peşin ödenen kısmının iadesi, ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılacağından söz konusu dövizlerin iadesinin bu fıkradan yapılması mümkün bulunmamaktadır.

K-8 BRÖVE, MARKA TESCİL GİDERLERİ

Bröve ve markaların yurt dışındaki tescil giderleri karşılığı dövizler, bröve ve markaların

- Türkiye’de tescilli olması halinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığından alınan “Menşe Memleket Vesikası” ile yabancı ülkenin Sınai Mülkiyet İdaresinden alınan bir belgenin,

- Türkiye’de tescilli olmaması halinde, yabancı ülkenin Sınai Mülkiyet İdaresinden alınan bir belgenin,

ibrazı kaydıyla, borcu gösteren belgelere dayanılarak transfer edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

LEHE HÜKÜMLER

Bu talimatımızın ilgililerin lehine olan hükümleri, başlamış işlemlere de uygulanır.

**İKİLİ ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMA ANLAŞMALARINA
GÖRE;İKİLİ VE ÜÇÜNCÜ ÜLKE TAŞIMALARINDA ARANAN ŞARTLAR**

1. İki ülke arasındaki taşımlar

2. Dönüş yükü alınması

3. Üçüncü ülke taşımları

4. Diğer taşımlar

AFGANİSTAN

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor (Anlaşma 7. madde a bendi)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Afganistan'a dönüş yükü alabilir.
(Anlaşma 9. madde)
3. Özel izin (Anlaşma 18. madde)
4. Afgan taşıtının yük almak için, Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir.
(FOB Kararnamesi)

ARNAVUTLUK

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 10. maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 12. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 7. maddesi)
4. Arnavut taşıtının Arnavutluğa yük almak için, Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

AVUSTURYA

1. Geçiş Belgesi (Tadil Anlaşması 1. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Avusturya'ya dönüş yükü alabilir. (Tadil Anlaşması 2. madde)
3. Özel izin (Tadil Anlaşması 2. madde)
4. Avusturya taşıtının yük almak için, Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir.
(FOB Kararnamesi)

AZERBAYCAN

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 12. maddesi)
2. Özel İzin (Anlaşmanın 14. maddesi)
3. Özel İzin (Anlaşmanın 8. maddesi)
4. Azerbaycan taşıtının yük almak üzere, Türkiye'ye boş girişi özel izne tabidir.
(Anlaşmanın 9. maddesi)

BELÇİKA

1. Geçiş Belgesi (Tadil Anlaşması 6. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapan ve Türkiye'yi transit geçmeden boş gelen taşıtlar Belçika'ya dönüş yükü alabilir. (Tadil Anlaşması 9. madde)
3. Türkiye'ye taşıma yapan ve Türkiye'yi transit geçmeden boş gelen taşıtlar normal güzergahı Belçika'dan transit geçmek kaydıyla üçüncü ülkeye yük alabilir. (Tadil Anlaşması 9. madde)

BULGARİSTAN

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor. (11.7.1979 tarihli anlaşmanın 1. maddesi)
2. Özel izin (Anlaşma 13. madde) (16.4.1977)
3. Özel izin (Anlaşma 13. madde) (16.4.1977)
4. Bulgar taşıtının, Bulgaristan'a yük almak için Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

ÇEK CUMHURİYETİ

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 7. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Çek Cumhuriyeti'ne dönüş yükü alır. (Anlaşma 10. madde)
3. Özel izin (Anlaşma 11. madde)
4. Çek Cumhuriyeti'ne yük almak için Çek taşıtının Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (Anlaşma 11. madde) **(Slovakya ile karayolu taşımaları da aynı esaslara tabidir.)**

DANİMARKA

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 5. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Danimarka'ya dönüş yükü alabilir. (Anlaşma 8-a madde)
3. Özel izin (Anlaşma 9. madde)
4. Danimarka'ya yük almak için, Danimarka taşıtının Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (Anlaşma 8-b madde)

FEDERAL ALMANYA

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 8. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yaptığı veya taşıtın boş girdiği durumlarda ve transit dönüş seferinde F. Alman taşıtı Almanya'ya dönüş yükü alabilir. (20.4.1977 tarihli tutanağın 3. maddesi; Anlaşma eki Protokolün II. Bölümü 2. maddesi)
3. Türkiye'ye taşıma yaptığı, taşıtın boş girdiği durumlarda ve transit dönüş seferinde Almanya normal trafik güzergahı olarak geçilmesi kaydıyla üçüncü ülkeye yük alabilir. (Anlaşma 8. madde, Anlaşma eki Protokolün II. Bölümü 2. maddesi)

FİNLANDİYA

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 6. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Finlandiya'ya dönüş yükü alabilir (Anlaşma 10-a madde)
3. Özel izin (Anlaşma 9. madde)
4. Finlandiya'ya yük almak için, Finlandiya taşıtının Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (Anlaşma 10-b madde)

FRANSA

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 6. madde)
2. Özel izin (Anlaşma eki Protokol 7. madde ile ilgili bölüm 2. fıkra)
3. Özel izin (Anlaşma eki Protokol 7. madde ile ilgili bölüm 2. fıkra)
4. Fransız taşıtının Fransa'ya yük almak için, Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

GÜRCİSTAN

1. Geçiş belgesi (Anlaşmanın 10. maddesi)
2. Özel izin gerekmiyor. Dönüş yükü için geçiş belgesi yeterlidir. (Anlaşmanın 11. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 18. maddesi)
4. Gürcistan taşıtının yük almak üzere, Türkiye'ye boş girişi özel izne tabidir (Anlaşmanın 11. maddesi)

HOLLANDA

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor. (Tadil Anlaşması 5. madde)
2. Özel izin (Anlaşma 14. madde)
3. Özel izin (Anlaşma 14. madde)
4. Hollanda taşıtının Hollanda'ya yük almak için Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

IRAK

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor. (Anlaşma 3. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Irak'a dönüş yükü alır. (Anlaşma 5. madde)
3. Özel izin (Anlaşma 6. madde)
4. Irak'a yük almak için, Irak taşıtının Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (Anlaşma 5. madde)

İNGİLTERE

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 7. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa İngiltere'ye dönüş yükü alır. (Anlaşma 10. madde)
3. Türkiye'ye taşıma yapmışsa, İngiltere'den transit geçmek koşulu ile üçüncü ülkeye yük alabilir. (Anlaşma 10. madde)
4. Türkiye'ye boş giriş yaparak, İngiltere'ye veya İngiltere'den transit geçmek kaydıyla 3. ülkeye yük götürmek isteyen İngiliz taşıtları özel izne tabidir.

İRAN

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor.
2. Özel izin (Anlaşma 14. madde)
3. Özel izin (Anlaşma 8. madde)
4. İran'a yük almak için, İran taşıtının Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (Anlaşma 9. madde)

İSVEÇ

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 5. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa İsveç'e dönüş yükü alır. (Anlaşma 8-a madde)
3. Özel izin (Anlaşma 16. madde)
4. İsveç'e yük almak için, İsveç taşıtının Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (Anlaşma 8-b madde)

İSVİÇRE

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor. (Anlaşma 5. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa İsviçre'ye dönüş yükü alabilir. (Anlaşma 8. madde)
3. Özel izin (Anlaşma 9. madde)
4. İsviçre'ye yük almak için, İsviçre taşıtının Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (Anlaşma 9. madde)

İTALYA

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 7. madde 1. fıkrası)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa İtalya'ya dönüş yükü alabilir. (Anlaşma 7. madde 2. fıkra)
3. Özel izin (Anlaşma 7. madde 3. fıkra)
4. İtalya taşıtının İtalya'ya yük almak için Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

KUVEYT

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor. (Anlaşmanın 1. maddesi)
2. Özel izin (FOB Kararnamesi)
3. Özel izin (FOB Kararnamesi)
4. Kuveyt taşıtının Kuveyt'e yük almak için Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

KAZAKİSTAN

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 12. maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 14. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 8. maddesi)
4. Kazakistan taşıtının yük almak için Türkiye'ye boş girişi, özel izne tabidir. (Anlaşmanın 9. maddesi)

LİTVANYA

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 12. maddesi)
2. Özel izin gerekmiyor. Litvanya taşıtı Türkiye'ye yük getirmişse, dönüşte kendi ülkesine yük alabilir.(Anlaşmanın 14. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 8. maddesi)
4. Litvanya taşıtının yük almak için Türkiye'ye boş girişi, özel izne tabidir. (Anlaşmanın 9. maddesi)

LÜBNAN

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 12. maddesi)
2. Özel izin gerekmiyor. Lübnan taşıtı Türkiye'ye yük getirmişse, dönüşte kendi ülkesine yük alabilir.(Anlaşmanın 13. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 8. maddesi)
4. Lübnan taşıtının yük almak için Türkiye'ye boş girişi, özel izne tabidir. (Anlaşmanın 9. maddesi)

LÜKSEMBURG

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 12. maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 9. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 8, 9 ve 14. maddesi)
4. Lüksemburg taşıtının Lüksemburg'a yük almak için Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

MACARİSTAN

1. Geçiş Belgesi (Tadil Anlaşması 1. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Macaristan'a dönüş yükü alabilir. (Tadil Anlaşması 1. maddenin B-3 hükmü)
3. Özel izin (Tadil Anlaşması 1. madde B-3 hükmü)
4. Macar taşıtının Macaristan'a yük almak için Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

MOLDOVA

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 12. maddesi)
2. Özel izin gerekmiyor. Moldova taşıtı Türkiye'ye yük getirmişse, dönüşte kendi ülkesine yük alabilir.(Anlaşmanın 14. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 8. maddesi)
4. Moldova taşıtının yük almak için Türkiye'ye boş girişi, özel izne tabidir. (Anlaşmanın 9. maddesi)

NORVEÇ

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 5. madde)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Norveç'e dönüş yükü alır. (Anlaşma 8-a madde)
3. Özel izin (Anlaşma 9. madde)
4. Norveç'e yük almak için, Norveç taşıtının Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (Anlaşma 8-b madde)

ÖZBEKİSTAN

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 12. maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 14. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 8. maddesi)
4. Özbekistan taşıtının yük almak üzere, Türkiye'ye boş girişi özel izne tabidir. (Anlaşmanın 9. maddesi)

POLONYA

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor. (Anlaşma 7. ve Anlaşma eki Protokolün III/2 maddesi)
2. Türkiye'ye taşıma yapmışsa Polonya'ya dönüş yükü alır. (Anlaşma 9. madde)
3. Özel izin (Anlaşma 10. madde)
4. Polonya'ya yük almak için, Polonya taşıtının Türkiye'ye boş girmesi, özel izne tabidir. (Anlaşma 10. madde)

ROMANYA

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor. (Anlaşma 8. madde)
2. Özel izin (Anlaşma 16. madde)
3. Özel izin (Anlaşma 16. madde)
4. Romen taşıtının Romanya'ya yük almak için Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

RUSYA FEDERASYONU

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 6-1 maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 8-4 maddesi ve 19.1.1989 tarihli Protokolün 2. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 8-4 maddesi)
4. Sovyet taşıtının ülkesine yük almak için Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

TÜRKMENİSTAN

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 12. maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 14. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 8. maddesi)
4. Türkmenistan taşıtının yük almak üzere Türkiye'ye boş girişi özel izne tabidir. (Anlaşmanın 9. maddesi)

SUUDİ ARABİSTAN

1. Yok (Anlaşmanın 3/2 maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 4/4 maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 3. ve 4/4 maddesi)
4. Suudi taşıtının Suudi Arabistan'a yük almak için Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

SURİYE

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 11 ve 12. maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 13 ve 17. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 13 ve 17. maddesi)
4. Suriye taşıtının Suriye'ye yük almak için Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

UKRAYNA

1. Geçiş Belgesi (Anlaşmanın 7. maddesi)
2. Özel izin gerekmiyor. Ukrayna taşıtı Türkiye'ye yük getirmişse, dönüşte kendi ülkesine yük alabilir. (9.12.1993 tarihli Protokolün "A/g" maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 16. maddesi)
4. Ukrayna taşıtının yük almak üzere, Türkiye'ye boş girişi özel izne tabidir. (Anlaşmanın 17. maddesi)

ÜRDÜN

1. Geçiş Belgesi gerekmiyor. (Anlaşmanın 7. maddesi)
2. Özel izin (Anlaşmanın 9. maddesi)
3. Özel izin (Anlaşmanın 7 ve 9. maddesi)
4. Ürdün taşıtının yük almak üzere Türkiye'ye boş girişi özel izne tabidir. (Anlaşmanın 8. maddesi)

YUGOSLAVYA

1. Geçiş Belgesi (Tadil Anlaşması 9. madde)
2. Özel izin (Anlaşma 15-2 madde) (21.2.1980 tarihli Protokola göre Yugoslavya taşıtı ikili geçiş belgesi ile Türkiye'den Yugoslavya'ya götürmek üzere yük alabilir.)
3. Özel izin (Anlaşma 15-2 maddesi)

YUNANİSTAN

1. Geçiş Belgesi (Anlaşma 5. madde)
2. Özel izin (Anlaşma 18-3 madde)
3. Özel izin (Anlaşma 18-2 madde)
4. Yunan taşıtının Yunanistan'a yük almak için Türkiye'ye boş girmesi özel izne tabidir. (FOB Kararnamesi)

B E Y A N N A M E

İlgi:tarih, sayılı yazımız.

Yukarıda kayıtlı yazımız ile talep edilen yerleşik
..... firmasına yapılacak
..... bedeli ile ilgili olarak, Türkiye'de ödememiz gereken stopaj ve
SSDF'nu transfer sırasındaki kura göre bağlı bulunduğumuzVergi
Dairesinin.....no.lu hesabına yatırılacaktır.

ADRES _____ :

KURUMUN ADI _____ :

-TAAHHÜTNAME-

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar ve bu Karara İlişkin Tebliğlerle ilgili T.C. Merkez Bankasının I-M sayılı Genelgesinin "Görünmeyen İşlemlere İlişkin Hükümler" bölümünün aşağıda belirtilen fıkraları / fıkrası esaslarına göre avans olarak yapılacak lık döviz satışı / Türk parası transfer işlemiyle ilgili hesabımızı / hesabımı, anılan fıkralarda / fıkroda belirtilen sürelerde, belirtilen belgeleri ve Bankanızca gerekli görülecek diğer belgeleri ibraz etmek suretiyle kapatacağımızı / kapatacağımı, söz konusu miktarları kısmen veya tamamen kullanmadığımız / kullanmadığım takdirde, dövizlerin kısmen veya tamamen süreleri içerisinde yurda geri getirildiğini veya iade edildiğini / Türk paralarının yurda geri getirildiğini tevsik ederek avans hesabımızı / hesabımı kapatacağımızı / kapatacağımı beyan ve taahhüt ederiz / ederim.

Damga Pulu
Resmi Mühür ve İmza

Tahsis Edilen Avans ile
İlgili Fıkra / Fıkralar

Avansı Alan Müessese
veya Şahsın Adresi

**YÜRÜRLÜKTE BULUNAN ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARI
(01.12.2005)**

	Taraf Devlet	Anlaşmanın İmza Edildiği Tarih	Yayımlandığı Resmî Gazete		Yürürlük Tarihi	Vergiler Açısından Uygulanmaya Başlandığı Tarih
			Tarih	No		
1)	Avusturya	03.11.1970	01.08.1973	- 14612	24.09.1973	01.01.1974
2)	Norveç	16.12.1971	21.12.1975	- 15445	30.01.1976	01.01.1977
3)	Güney Kore	24.12.1983	02.10.1985	- 18886	25.03.1986	01.01.1987
4)	Ürdün	06.06.1985	15.07.1986	- 19165	03.12.1986	01.01.1987
5)	S. Arabistan	11.01.1989	02.07.1990	- 20566	09.08.1990	01.01.1987 (1)
6)	Tunus	02.10.1986	30.09.1987	- 19590	28.12.1987	01.01.1988
7)	Romanya	01.07.1986	21.08.1988	- 19906	15.09.1988	01.01.1989
8)	Hollanda	27.03.1986	22.08.1988	- 19907	30.09.1988	01.01.1989
9)	Pakistan	14.11.1985	26.08.1988	- 19911	08.08.1988	01.01.1989
10)	İngiltere	19.02.1986	19.10.1988	- 19964	25.10.1988	01.01.1989
11)	Finlandiya	09.05.1986	30.11.1988	- 20005	30.12.1988	01.01.1989
12)	K.K.T.C.	22.12.1987	26.12.1988	- 20031	30.12.1988	01.01.1989 (2)
13)	Fransa	18.02.1987	10.04.1989	- 20135	01.07.1989	01.01.1990
14)	Almanya	16.04.1985	09.07.1986	- 19159	31.12.1989	01.01.1990 (3)
15)	İsveç	21.01.1988	30.09.1990	- 20651	18.11.1990	01.01.1991
16)	Belçika	02.06.1987	15.09.1991	- 20992	08.10.1991	01.01.1992 (4)
17)	Danimarka	30.05.1991	23.05.1993	- 21589	20.06.1993	01.01.1991
18)	İtalya	27.07.1990	09.09.1993	- 21693	01.12.1993	01.01.1994
19)	Japonya	08.03.1993	13.11.1994	- 22110	28.12.1994	01.01.1995
20)	B.A.E.	29.01.1993	27.12.1994	- 22154	26.12.1994	01.01.1995 (5)
21)	Macaristan	10.03.1993	25.12.1994	- 22152	09.11.1995	01.01.1993
22)	Kazakistan	15.08.1995	08.11.1996	- 22811	18.11.1996	01.01.1997
23)	Makedonya	16.06.1995	07.10.1996	- 22780	28.11.1996	01.01.1997
24)	Arnavutluk	04.04.1994	05.10.1996	- 22778	26.12.1996	01.01.1997
25)	Cezayir	02.08.1994	30.12.1996	- 22863	30.12.1996	01.01.1997
26)	Moğolistan	12.09.1995	30.12.1996	- 22863	30.12.1996	01.01.1997
27)	Ç.H.C.	23.05.1995	30.12.1996	- 22863	30.12.1996	01.01.1997
28)	Hindistan	31.01.1995	30.12.1996	- 22863	30.12.1996	01.01.1994
29)	Malezya	27.09.1994	30.12.1996	- 22863	31.12.1996	01.01.1997
30)	Mısır	25.12.1993	30.12.1996	- 22863	31.12.1996	01.01.1997
31)	Polonya	03.11.1993	30.12.1996	- 22863	01.04.1997	01.01.1998
32)	Türkmenistan	17.08.1995	13.06.1997	- 23018	24.06.1997	01.01.1998 (6)
33)	Azerbaycan	09.02.1994	17.6.1997	- 23032	01.09.1997	01.01.1998
34)	Bulgaristan	07.07.1994	15.09.1997	- 23111	17.09.1997	01.01.1998
35)	Özbekistan	08.05.1996	07.09.1997	- 23103	30.09.1997	01.01.1997
36)	A.B.D.	26.03.1996	31.12.1997	- 23217	19.12.1997	01.01.1998
37)	Beyaz Rusya	24.07.1996	22.04.1998	- 23321	29.04.1998	01.01.1999
38)	Ukrayna	27.11.1996	22.04.1998	- 23321	29.04.1998	01.01.1999
39)	İsrail	14.03.1996	24.05.1998	- 23351	27.05.1998	01.01.1999
40)	Slovakya	02.04.1997	03.10.1999	- 23835	02.12.1999	01.01.2000
41)	Kuveyt	06.10.1997	28.11.1999	- 23890	13.12.1999	01.01.1997
42)	Rusya	15.12.1997	17.12.1999	- 23909	31.12.1999	01.01.2000
43)	Endonezya	25.02.1997	15.02.2000	- 23965	06.03.2000	01.01.2001
44)	Litvanya	24.11.1998	10.05.2000	- 24045	17.05.2000	01.01.2001

45)	Hırvatistan	22.09.1997	10.05.2000-24045	18.05.2000	01.01.2001
46)	Moldova	25.06.1998	25.07.2000-24120	28.07.2000	01.01.2001
47)	Singapur	09.07.1999	18.07.2001-24466	27.08.2001	01.01.2002
48)	Kırgızistan	01.07.1999	12.12.2001-24611	20.12.2001	01.01.2002
49)	Tacikistan	06.05.1996	24.12.2001-24620	26.12.2001	01.01.2002
50)	Sudan	26.08.2001	17.09.2003-25232	31.01.2005	01.01.2006
51)	Çek Cumhuriyeti	12.11.1999	15.12.2003-25317	16.10.2003	01.01.2004
52)	İspanya	05.07.2002	18.12.2003-25320	18.12.2003	01.01.2004
53)	Bangladeş	31.10.1999	15.12.2003-25317	23.12.2003	01.01.2004
54)	Letonya	03.06.1999	22.12.2003-25324	23.12.2003	01.01.2004
55)	Slovenya	19.04.2001	23.12.2003-25325	23.12.2003	01.01.2004
56)	Yunanistan	02.12.2003	02.03.2004-25390	05.03.2004	01.01.2005
57)	Suriye	06.01.2004	28.06.2004-25506	21.08.2004	01.01.2005
58)	Tayland	11.04.2002	08.01.2005-25694	13.01.2005	01.01.2006
59)	Lüksemburg	09.06.2003	08.01.2005-25694	18.01.2005	01.01.2006
60)	Estonya	25.08.2003	04.07.2004-25512	21.02.2005	01.01.2006
61)	İran	17.06.2002	09.10.2003-25254	27.02.2005	01.01.2006

- (1) Anlaşma yalnızca Akit Devletlerin hava taşımacılık faaliyetleri dolayısıyla alınan vergilere uygulanacaktır.
- (2) Anlaşmanın 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasının h) bendinin ikinci fıkrası, 11 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının c) bendi ve 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrası gereğince bir Akit Devlette vergilendirilmeyecek olan kazanç ve iratlar hakkında 1.1.1987 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemleri için yürürlüğe girmiştir.
- (3) Anlaşmanın deniz ve hava taşımacılığına ilişkin hükümleri 1.1.1983 tarinden itibaren uygulanmaya başlamıştır.
- (4) Anlaşma uçakların uluslararası trafikte işletilmesinden sağlanan kazançlar yönünden 1.1.1987 tarihinden itibaren elde edilen gelirler üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.
- (5) Anlaşma hava taşımacılık faaliyetlerinden elde edilen gelirler ile bu kazançlar için açtırılan mevduat hesabı dolayısıyla elde edilen faiz gelirleri için 1.1.1988 tarihinden itibaren uygulanacaktır.
- (6) Anlaşma hükümleri müteahhitlik hizmetleri yönünden 17.08.1995; diğer gelirler yönünden ise 1.1.1998 tarihinden itibaren uygulanacaktır

GENEL BÜTÇELİ İDARELER

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- 2) Cumhurbaşkanlığı
- 3) Başbakanlık
- 4) Anayasa Mahkemesi
- 5) Yargıtay
- 6) Danıştay
- 7) Sayıştay
- 8) Adalet Bakanlığı
- 9) Millî Savunma Bakanlığı
- 10) İçişleri Bakanlığı
- 11) Dışişleri Bakanlığı
- 12) Maliye Bakanlığı
- 13) Millî Eğitim Bakanlığı
- 14) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
- 15) Sağlık Bakanlığı
- 16) Ulaştırma Bakanlığı
- 17) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
- 18) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 19) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- 20) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 21) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 22) Çevre ve Orman Bakanlığı
- 23) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- 24) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı
- 25) Jandarma Genel Komutanlığı
- 26) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- 27) Emniyet Genel Müdürlüğü
- 28) Diyanet İşleri Başkanlığı
- 29) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
- 30) Hazine Müsteşarlığı
- 31) Dış Ticaret Müsteşarlığı
- 32) Gümrük Müsteşarlığı
- 33) Denizcilik Müsteşarlığı
- 34) Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
- 35) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu
- 36) Devlet Personel Başkanlığı
- 37) Özürlüler İdaresi Başkanlığı
- 38) Türkiye İstatistik Kurumu
- 39) Gelir İdaresi Başkanlığı
- 40) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 41) Karayolları Genel Müdürlüğü
- 42) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- 43) Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü
- 44) Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
- 45) Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- 46) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
- 47) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü
- 48) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü
- 49) Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
- 50) Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
- 51) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

A) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU, ÜNİVERSİTELER VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ

- 1) Yükseköğretim Kurulu
- 2) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
- 3) İstanbul Üniversitesi
- 4) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 5) Ankara Üniversitesi
- 6) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 7) Ege Üniversitesi
- 8) Atatürk Üniversitesi
- 9) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 10) Hacettepe Üniversitesi
- 11) Boğaziçi Üniversitesi
- 12) Dicle Üniversitesi
- 13) Çukurova Üniversitesi
- 14) Anadolu Üniversitesi
- 15) Cumhuriyet Üniversitesi
- 16) İnönü Üniversitesi
- 17) Fırat Üniversitesi
- 18) Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- 19) Selçuk Üniversitesi
- 20) Uludağ Üniversitesi
- 21) Erciyes Üniversitesi
- 22) Akdeniz Üniversitesi
- 23) Dokuz Eylül Üniversitesi
- 24) Gazi Üniversitesi
- 25) Marmara Üniversitesi
- 26) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 27) Trakya Üniversitesi
- 28) Yıldız Teknik Üniversitesi
- 29) Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- 30) Gaziantep Üniversitesi
- 31) Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 32) Adnan Menderes Üniversitesi
- 33) Afyon Kocatepe Üniversitesi
- 34) Balıkesir Üniversitesi
- 35) Celal Bayar Üniversitesi
- 36) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- 37) Dumlupınar Üniversitesi
- 38) Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- 39) Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 40) Harran Üniversitesi
- 41) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 42) Kafkas Üniversitesi
- 43) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- 44) Kırıkkale Üniversitesi
- 45) Kocaeli Üniversitesi
- 46) Mersin Üniversitesi
- 47) Muğla Üniversitesi
- 48) Mustafa Kemal Üniversitesi
- 49) Niğde Üniversitesi
- 50) Pamukkale Üniversitesi
- 51) Sakarya Üniversitesi
- 52) Süleyman Demirel Üniversitesi
- 53) Zonguldak Karaelmas Üniversitesi
- 54) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- 55) Galatasaray Üniversitesi
- 56) Ahi Evran Üniversitesi
- 57) Kastamonu Üniversitesi
- 58) Düzce Üniversitesi
- 59) Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- 60) Uşak Üniversitesi
- 61) Rize Üniversitesi
- 62) Namık Kemal Üniversitesi
- 63) Erzincan Üniversitesi
- 64) Aksaray Üniversitesi
- 65) Giresun Üniversitesi
- 66) Hitit Üniversitesi
- 67) Bozok Üniversitesi
- 68) Adıyaman Üniversitesi
- 69) Ordu Üniversitesi
- 70) Amasya Üniversitesi
- 70) Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi
- 71) Ağrı Dağı Üniversitesi
- 72) Sinop Üniversitesi
- 73) Siirt Üniversitesi
- 74) Nevşehir Üniversitesi
- 75) Karabük Üniversitesi
- 76) Kilis Yedi Aralık Üniversitesi
- 77) Çankırı Karatekin Üniversitesi
- 78) Artvin Çoruh Üniversitesi
- 79) Bilecik Üniversitesi
- 80) Bitlis Eren Üniversitesi
- 81) Kırklareli Üniversitesi
- 82) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- 83) Bingöl Üniversitesi
- 84) Muş Alparslan Üniversitesi
- 85) Mardin Artuklu Üniversitesi
- 86) Batman Üniversitesi

B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER

- 1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- 3) Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
- 4) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- 5) Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığı
- 6) Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı
- 7) Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
- 8) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
- 9) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 10) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 11) Orman Genel Müdürlüğü
- 12) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 13) Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 14) Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü
- 15) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 16) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
- 17) Türk Akreditasyon Kurumu
- 18) Türk Standartları Enstitüsü
- 19) Millî Prodüktivite Merkezi
- 20) Türk Patent Enstitüsü
- 21) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
- 22) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
- 23) Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 24) İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi
- 25) Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 26) Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı
- 27) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- 28) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 29) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu
- 30) ÖSYM Başkanlığı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
- 31) Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- 2) Telekomünikasyon Kurumu
- 3) Sermaye Piyasası Kurulu
- 4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- 5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- 6) Kamu İhale Kurumu
- 7) Rekabet Kurumu
- 8) Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI

- 1) T.C. Emekli Sandığı
- 2) Sosyal Sigortalar Kurumu
- 3) Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu
- 4) Türkiye İş Kurumu

TAAHHÜTNAME

.....Yerleşik firmamızın yılı karından yabancı ortağımızın payına düşen miktarın yurt dışına transferi için Bankanıza/Kurumunuza gerekli belgelerle başvurmuş bulunuyorum/bulunuyoruz.

Yapılacak inceleme sonucunda fazla transfer edilmiş bir meblağ bulunduğu takdirde bunu döviz olarak yurda geri getireceğimi/getireceğimizi veya müteakip yıl karından mahsup edeceğimi/edeceğimizi Türk Parası Kıymetini koruma Hakkında 32 sayılı Karar gereğince taahhüt ederim/ederiz.

TARİH :

YETKİLİ İMZA/İMZALAR :

FİRMA ADI :

FİRMA ADRESİ :